JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1856. Zaturdag 14 Junij N°. 48.

Prijs per half jaar voor *Batavia* . . . . ƒ 12,50.
» » » » » *Java*. . . . . » 15,—.
» » » » » *Buitenbezittingen* . » 17,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentien is ZESTIG duiten voor de Vijf Woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling DERTIG » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentien kunnen worden aangenomen tot ELF ure's voormiddags

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uithoofde van vertrek, het lid bij de hoofdcommissie van onderwijs in Nederlandsch-Indie *E. A. Schill*, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten.

Eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de landmeter de 3de klasse bij het kadastrale bureau te Batavia *J. D. Frankhanel*.

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de gewezen klerk ten burele van den resident van Timor *J. M. Taihutu*.

Benoemd:

Tot landmeter der 3de klasse bij het kadastrale bureau te Batavia, de geëmploijeerde bij dat bureau *J. C. Brodhaag*.

Militair Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de kapitein der infanterie *B. de Vries*.
Op zijn verzoek, eervol, uit zijne betrekking van provoostgeweldiger, *J. B. Delcourt*.

Benoemd:

Tot commandant van het garnizoens-bataillon in de Wester-afdeeling van Borneo, de luitenant-kolonel der infanterie *W. E. Kroesen*.

Bij de militaire administratie.

Bevorderd:

Tot adjunct-intendant, de aspirant-intendant *S. H. Eerdmans*.

Tot betaalmeester der 2de klasse, de aspirant-betaalmeester *L. H. Meijers*.

Benoemd:

Tot adjunct-betaalmeesters, de adjudant-onderofficieren der infanterie *J. C. Zubli*, *A. C. van Lennep*, *J. F. Timmermans* en *R. D. de Bock*.

Overgeplaatst:

Bij het garnizoens-bataillon in de Wester-afdeeling van Borneo, de majoor van het 7de bataillon infanterie *C. E. A. Maubach*.
Bij het garnizoens-bataillon op Celebes, de majoor van het 8ste bataillon infanterie *W. von Geusau*.

Vendutien.

Maandag 16 Junij, in Toko Rijswijk. Zondag 15 Junij, te bezigtigen.

Dingsdag 17 Junij, à 4 pCt. vendusalaris voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*

Woensdag 18 Junij, voor het commissiehuis van Gebr. *Roselje & Co.*

en

Op het Heemradenplein, à 2 pCt. vendusalaris, door *John Pryce & Co.*

Donderdag 19 Junij, voor het commissiehuis van *Vaupel & Co.*, tegen 4 pCt. vendusalaris.

en

Des avonds ten half 8 ure, in het locaal de Harmonie, door van *Haren Noman & Kolff*.

Vrijdag 20 Junij, des voormiddags ten 9 ure, aan den Kleinen Boom.

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de Weeskamer te Batavia: van wijlen *Jacob Willem van den Broek*, en van wijlen *H. G. E. Schugt*, *P. A. Jacobs*, *A. W. Barends*, *E. F. Wijckhuijse*, *C. A. E. Nauman*, *J. Roijen*, *J. P. Damon* en van *X. Hus*.

Door de Gecommitteerden van het Collegie van Boedelmeesteren te Batavia, te Meester Cornelis: van wijlen den chinees *Tio Tjoemooij*.

Door *F. Alting Mees*, te Batavia: van wijlen Mejufv. *W. F. Twele*.

Door de Bewindvoerders in den boedel, te Batavia: van wijlen den chinees *Oeij-Engkoij*.

Door den Mede-Executeur, te Batavia: van wijlen den chinees *Lim Pengbouw*.

Vertrekkende Personen.

B. de Vries en *familie*. — *F. P. Veermans* en *familie*.

Aangekomen Vreemdelingen.

Van den 10 *tot en met den* 12 *Junij* 1856.

MARINE HOTEL. *Neijts*, van Soerabaya; — *van Bloemen Waanders*, van Krawang.

JAVA HOTEL. *C. J. Coster*, van de Reede; — *D. L. Geerling*, *M. J. Schleine*, van Amsterdam; — *J. F. Klomp*, van Indramaijoe.

HOTEL WILLEM II. *Swart*, van Tjiandjoer.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *Oudenhoven*, *J. Rapp*, *J. van der Jagt*, *L. Tuk*, *R. C. Hermans* en *R. Mathijssen*, uit Nederland; — *A. E. W. Hordijk*, van China; — *T. H. A. Loos*, van Liverpool; — *W. Verdoes* en *J. W. Noorten*, van de Reede.

Advertentiën.

Getrouwd:

LIVINUS VAN KERCKHOVEN
met
JOHANNA LOUISA CORNELIS.

BATAVIA, *den* 31 *Mei* 1856. (1296)

Voorspoedig bevallen van een ZOON, *J. M. Rhemrev*, geboren *Cantervisscher*.

TAGAL, *den* 2 *Junij* 1856. (1340)

Bevallen van eene DOCHTER, *A. de Vries*, geboren *Stemfoort*.

GRISSEE, 3 *Junij* 1856. (1345)

Bevallen van eene DOCHTER, Vrouwe *D. J. Vreede Bik*, echtgenoot van

(1299) Mr. M. P. A. COSTER.

KRAMAT, 7 *Junij* 1856.

Bevallen van een ZOON, *E. A. Humme*, *Leuring*.

BATAVIA, 9 *Junij* 1856. (1297)

Heden overleed alhier in den ouderdom van 33 jaren, aan de gevolgen eener kortstondige doch hevige borstziekte, mijn dierbaren onvergetelijken echtgenoot *C. R. A. Hansen*, in leven controleur der 2de klasse bij de landelijke inkomsten en cultures, mij nalatende drie jonge kinderen, terwijl ik de geboorte van een vierde te gemoet zie; wat ik en mijne kinderen verliezen laat zich niet beschrijven maar kan alleen begrepen worden door diegenen die al de deugden van den overledene hebben gekend.

(1334) J. P. HANSEN,

MADIOEN, 28 *Mei* 1856. geb. *Saaijmans*.

Eenige kennisgave.

Tot onze bittere droefheid overleed te Batavia, op den 23 Mei jl., ten gevolge eener kortstondige buikziekte, onze veel geliefde Zoon *Marinus Wilhelmus*, in den jeugdigen leeftijd van vier jaren.

M. J. POOL.

(1341) J. POOL, *Nutting*.

Vendutie

in TOKO RIJSWIJK.

op Maandag 16 Junij 1856,

Van diverse tokogoederen, meubels, moderateurlampen, galanterien, kramerijen, speelgoed, porceleinwerk, als: tafel- en theeserviezen, enz., enz. Zondag te voren den 15den voor een ieder te bezigtigen. (1325)

Op de Vendutie van Dingsdag den 17 Junij 1856 zullen alsnog worden verkocht:

circa 100 picols Zemelen en 305 zakken inhoudende

circa 120 picols SUIKER No. 16.

(1356) JOHN PRYCE & Co.

Op de Vendutie van *John Pryce & Co.* op Dingsdag den 17 Junij e.k. zal tevens worden verkocht:

een Wagen (Mylord) met een fraai span goed gedresseerde en hardloopende Battakpaarden.

Een en ander is inmiddels uit de hand te koop en te bevragen bij den kapitein der artillerie *van Bloemen Waanders* te Passer Senin. (1346)

Vendutie

op Dingsdag den 17 Junij 1856,

voor het Commissiehuis van *John Pryce & Co.*,

à 4 pCt. Vendusalaris,

van eene partij beschadigde en onbeschadigde Lijnwaden, beschadigde Koffijzakken, eene partij Beddinghout, liggende in het arsenaal te Weltevreden, enz. enz.

(1321)

Vendutie

op Woensdag den 18 Junij 1856,

voor het commissiehuis van *Gebr. Roselje & Co.*,

van Glaswerk, Kramerijen, Lijnwaden, Eau de Cologne, losse en gezette Brillanten, enz.,

en

voor rekening van belanghebbenden, zonder reserve, van

20 Stel Chinesche Koffers.
229 Riem uitmuntend Schrijfpapier.

(1313)

EENE ZONDERLINGE OVEREENKOMST. (*vervolg.*)

Davidson en Mocker stonden als bedwelmd, de noodlottige guinje, hun orakel, had voor hen geen beteekenis meer, daar de kastelein zich niet herinneren kon, of kruis of munt boven had gelegen.

»Domkop!" riep Mocker van woede bevende, »hebben wij u niet gezegd, dat gij ons de plaats zoudt aanwijzen, waar de guinje lag; vervl.... ezel, gij...."

»Stil, Mocker, zeide Davidson, »wat helpt al dat vloeken, laat ons om kort te gaan twee dobbelsteenen aan den kastelein vragen, die zullen ons onze bestemming even zoo goed leeren kennen als dat goudstuk."

»Mr. Troughton, twee dobbelsteenen en eene flesch," beval Mocker op stuggen toon.

»Maar, mijne heeren, het is reeds meer dan middernacht, mij dunkt gij moest het spel staken tot morgen, en nu...."

»De dobbelsteenen, zeg ik u, of wij zullen u iets anders leeren, morgen kunt gij dan mijnentwege zooveel zedelessen houden als gij verkiest, heden avond is dit te laat!"

Mr. Troughton; onderwierp zich aan het bevel zijner beide gasten en bragt het gevraagde.

»Alvorens het lot over onze toekomst beslisse, nog een drenk, welligt de laatste. Leve onze vriendschap!" zeide Mocker met bevende stem.

Na geklonken en hunne glazen geledigd te hebben, nam Davidson de steenen en wierp.

»Acht oogen," riep hij zegevierende, »ik heb zeer veel kans van te winnen."

»Niet te haastig, mijn vriend!" zeide Mocker, »nu is het aan mij, ik werp er welligt negen."

Mocker nam de steenen en wierp, na dezelve gedurende eenige oogenblikken krampachtig in zijne hand geschud te hebben, slechts zeven.

»Ik heb verloren!" riep hij weemoedig uit. »Adieu Davidson, God behoede u en Miss Susanne; morgen verlaat ik Engeland, om eerst na tien jaar terug te keeren."

»Vaarwel Mocker," zeide Davidson even weemoedig, maar meer opgeruimd; »bij uwe terugkomst zult gij u niet over mij te beklagen hebben. Ik zal de punten, die wij vastgesteld hebben, stiptelijk naleven."

»Zweert gij dit?"

»Op mijne eer!"

De twee beminnaars van Susanne Burkfort verlieten het koffijhuis. Weenende namen zij afscheid van elkander, want zij beminden elkander als broeders."

Den volgenden dag maakte Davidson de familie Burkfort met het vertrek van zijnen vriend Mocker bekend. Susanne nam het hem zeer kwalijk, dat hij niet gekomen, was, om afscheid van haar en hare ouders te nemen. Davidson gaf ter verontschuldiging van zijn vriend voor, dat onvoorziene omstandigheden de oorzaak van dit plotselijke vertrek waren, en repte geen woord van het voorgevallene in het koffijhuis van Mr. Troughton.

Terwijl Davidson bij de familie Burkfort dit bezoek aflegde, stapte Mocker van wal, om zich naar Frankrijk te begeven.

Acht dagen later verkreeg Susanne Burkfort den naam van Missters Davidson en terwijl in Londen haar bruiloftsfeest gevierd werd, bevond Mocker zich op reis naar Italië. Hij was bleek van gelaat, en de smart, die hij te vergeefs in zijn binnenste trachtte te verbergen, was van dien aard, dat ieder, die hem zag, hem een zeer kortstondig leven voorspelde. Mocker echter stoorde zich daar niet aan; met een onversettelijke wilskracht worstelde hij tegen de wanhoop, die hem dreigde te verpletteren. Hij had er niet aan gedacht, toen hij de zonderlinge overeenkomst aan Davidson voorstelde, dat de onverbiddelijke dood hem overvallen kon, nog voor dat de tien jaren verstreken waren Ook had hij het zich niet kunnen voorstellen, dat de wanhoop over het tijdelijk verlies van Susanne hem rusteloos zou vervolgen, zelfs zoo, dat hij er onder dacht te bezwijken. Arme jongeling! toen de koude werkelijkheid hem het geheele gewigt van zijn onbedacht voorstel in deszelfs gevolgen deed gevoelen, verwenschte hij zijn noodlot, dat hem tot vrijwillige ballingschap had gedwongen. Geheel ter nedergeslagen kwam hij in Italië aan. Het vaderland der beeldende kunsten gaf, door deszelfs kunst-

Op de Vendutie van Woensdag den 18 Junij 1856.
zal mede worden verkocht, voor rekening van wie het aangaat:

V. O. & C. P. 1/12 **12 Kisten Papier**, beschadigd aangebragt met het Ned. schip *Maarten van Rossem*. (1314)

Hout-Vendutie

op Woensdag den 18 Junij 1856,

op het Heemraden Plein, à 2 pCt. Vendu Salaris, van eene partij Jattiehouten Balk-n, Doodkistplanken, Duigen, enz.

(1322) JOHN PRYCE & Co.

Op de Vendutie van Woensdag den 18 Junij aanstaande,

zullen de Ondergeteekenden voor rekening van belanghebbenden, zonder reserve verkoopen;

24 Waschtafels met marmer blad, 6 Bedtafeltjes met idem. 6 Speeltafels, beschadigd aangebragt per Ned. schip *Cornelia*.

En voorts voor rekening van belanghebbenden: Eenige door zeewater beschadigde Wagen- en Bendi Tuigen met pleet gemonteerd, Tafelmessen en Orleans.

(1357) GEBR. ROSELJE & Co.

VENDUTIE

op Donderdag den 19 Junij 1856,

voor het commissiehuis van *Vaupel & Co*, tegen 4 pCt. vendusalaris,

van diverse koopmansgoederen, dranken en provisiën, speelgoed, lampen, Engelsche zadels, wollen kousen en sokken, benevens 500 riem supra fijn propatria papier, gedeeltelijk afgesneden, velin papier, enz., enz. (1333)

Boeken-Vendutie

op Donderdag 19 Junij 1856,

in een der lokalen van de societeit de Harmonie, te Batavia, door de ondergeteekenden,

van eene verzameling werken, in diverse talen en wetenschappen, waaronder zeer belangrijke voor Nederlandsch Indië; geschiedkundige van *Thiers* en *Lamartine*; staathuishoudkundige van *Sloet*, *Say* en *Sardelin*; woordenboeken, reizigers handboeken, romans, enz.; voorts eenige **Landkaarten** en fraaije **Kunstplaten**, benevens een factuur nieuwe en goed werkende **Parijzer Microscopen**, van diverse grootte.

Alles op den dag der Vendutie te bezigtigen. Catalogussen worden verspreid en zijn gratis te bekomen bij

(1260) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Vendutie

op Vrijdag den 20sten Junij 1856,

in een der localen van de recherche, aan den Kleinen Boom, van

929 Picols Zweedsch Staaf-IJzer,

bij kavelingen van 25 picols. (1329)

Op een nader te bepalen dag in de eerste week der maand Julij eerstkomende,

zal op **Cheribon**, voor de Pakhuizen van *Walker & Barkey* verkocht worden:

circa 6000 picols Padie, eene compleete Padie Pelmolen, van het laatst en best bekende systeem, kunnende afleveren 100 picols Rijst daags, zeer geschikt om op eene plaats, waar water of stoomkracht voorhanden is, weder te worden opgezet. Eene belangrijke hoeveelheid Metselkalk, eene Woning met rijstpakhuizen te Tanjong, Karbouwen, Pedatties, IJzerwerken en wat verder te voorschijn zal worden gebragt.

Voor nadere informatie gelieve men zich te adresseren aan de firma *Walker & Barkey* in liquidatie te Cheribon. (1339)

Landmail.

Voor Mailreizigers hebben de ondergeteekenden ontvangen, een klein assortiment Engelsche Mailkoffers, geheel van leder, benevens lederen en andere soort Reiszakken.

(1349) VAN RIET & TER GOUW.

Manilla Sigaren No. 2 en 3. Gouverneur Java Sigaren.

Bij

(1348) ABEELEN, DENNISON & Co.

Karwatsen, Zweepen, Wandel- en Degen-stokken,

in ruime sortering voorhanden, bij

(1350) VAN RIET & TER GOUW.

Ontvangen

per *Elisa Thornton*, direct van Londen:

FANCY BESCHUIT in verschillende soorten, **HAGEL**, diverse soorten **HANGSTOLPEN**, fraaije **LAMPEN**, Race, Heeren en Dames **ZADELS**, Wagen- en Bendie Tuigen, Bier van Allsopp, Porter, **STODDARTS MADEIRA**, Champagne van het merk Chateau d'Aye, Tafel Serviezen, Kapleder, enz., enz., à contant tegen zeer billijke prijzen.

(1347) ABEELEN, DENNISON & Co.

KRUIDHOORNS,

Hageltasschen, Veldflesschen en verder Jagtgereedschap, bij

(1351) VAN RIET & TER GOUW.

Op Nieuw Ontvangen:

Patés foi d'Oie, Saucises, Cervelas, Galantine Truffés, Gruyère Kaas, te bekomen van af *f* 1, Hollandsch Bier op kruiken, Madera, Frambozen op water, Samarangsche Beschuit in halve en heele trommels, enz. **Sirop de Salsepareille**, bij

(1328) CHAMA, LAUGIER & ESMIOL.

Nog voorhanden:

Japansche Water- en Olie Martevanen.

(1352) VAN RIET & TER GOUW.

De ondergeteekenden hebben pas ontvangen:

een factuur superieure Hang- en Tafellampen uit de fabriek van *Messenger & Sons*, Kantoorlampen, Wagenlantaarns, Messen, pleeten Lepels en Vorken, Porter, Engelsch Bier op fust, enz. enz.

(1354) JOHN PRYCE & Co.

SNAREN

voor Guitar, Viool, Violoncel en Alt, bij

(1353) VAN RIET & TER GOUW.

REVALENTA ARABICA en Limburger Kaas.

(1363) DORT, Tagal.

Bombaijsche Uijen,

tegen contant, bij

(1311) F. L. HUGHAN.

BENGAALSCHE HOEDEN.

Weder Eene Nieuwe Zending bij

(1359) S. D. BRANDON.

Keizerlijke en Japansche Cabaaijen.

bij

(1358) S. D. BRANDON.

TE HUUR Een Huis, dan den weg naar Tanabang. Te bevragen bij

(1298) G. H. B. L. RUDOLPH.

Voortdurend Gelden in leen te bekomen

bij het Weduwen- en Weezenfonds van Burg. Ambtenaren in Ned. Indië, tegen 6 pCt. rente 's jaars.

De 1ste Amanuensis bij opgemeld Fonds

(1300) VAN BERCKEL BIK.

BATAVIA, 9 *Junij* 1856.

Frankforter Staats-Loterij.

Uitgeloot in de 4de en 5de klasse de Nommers 11092, 24885, 5849, 22099, 22032.

(1335) H. M. VAN DORP.

BATAVIA, *Mei* 1856.

De ondergeteekende, gedurende acht jaren de betrekking van Logementhouder te Samarang hebbende waargenomen, en daarin steeds de bijzondere tevredenheid van het publiek hebbende verworven, neemt de vrijheid heeren Ingezetenen, Reizigers en Scheepsgezagvoerders te verwittigen dat hij zich geassocieërd heeft met den heer *H. Borel*, tot de exploitatie van het **HOTEL DES INDES**, vroeger **Rotterdamsch Hotel**

Hij belooft voor een uitmuntende tafel en goede bediening bijzondere zorg te zullen dragen en alles te zullen in het werk stellen om zijne reputatie staande te houden.

(1344) L. G. CRESSONNIER.

Bataviasche Wedloop-Societeit.

Algemeene Vergadering en Verloting der Paarden, Zaturdag den 14 Junij 1856 des avonds ten acht ure, in de Race loods op het Koningsplein. (1331)

Batavia Race-Club.

General Meeting and Lottery as usual, on Saturday evening ihe 14th June, at 8 o'clock, at the Stand. (1332)

Een jong mensch, oud 24 jaren, van goed gedrag, gezond ligchaamsgestel, niet onbedreven in de Fransche en Engelsche talen en het voeren van administratie, zag zich gaarne bij de eene of andere landelijke onderneming, als adsistent bij hare administratie, of als surveillant bij de fabrieks- of andere werkzaamheden geplaatst. Adres franco Lett. V. L. bij de boekhandelaren

(1327) LANGE & Co.

De ondergeteekende, gewezen gezagvoerder van het alhier verbrande schip *Robertus Hendriekus*, acht zich verpligt bij deze openlijk zijnen warmen dank te betuigen aan de kommandanten en officieren van Z. M. wachtschip *Boreas* en stoomkorvet *Medusa*, en verder aan de gezagvoerders van verschillende alhier ter reede liggende schepen, voor de ijverige pogingen, welke zij met hunne ekwipagiën tot het redden van zijn schip en lading hebben aangewend.

(1355) R. H. MULDER.

BATAVIA, 12 *Junij* 1856.

gewrochten, nieuwe levenskracht in zijne aderen en vervulde hem met geestdrift. De herinnering aan de groote meesters, die aldaar geleefd hadden en wier scheppingen hij bewonderen kon, deden hem voor eenige oogenblikken zijn leed vergeten. Deze koortsachtige opgewondenheid duurde echter niet lang; de kunst was niet in staat haren hartstogtelijken bewonderaar geheel en al te boeijen. Het beeld van Susanne verdrong eindelijk de schoonste madonnabeelden van den onsterfelijken Raphaël; de Italiaansche muziek, die, zoo als men zegt, uit den hemel is nedergedaald, was voor zijne ooren niet zoo streelend als de stem van Susanne en de geschiedkundige herinneringen op het gebied der kunst, die hem bij zijne aankomst in Italië met zooveel geestdrift bezielden, moesten wijken voor de troostelooze herinneringen aan zijn vriend Davidson, die zich in het bezit van Susanne verheugde, welligt zonder aan zijn vriend in den vreemde te denken. Mocker gevoelde het maar al te zeer, dat een inwendig vuur hem verteerde en dat hij aan den rand van het graf stond. Hij begaf zich naar Napels, ten einde onder dien schoonen zuidelijken hemel, die zelden door een wolkje beneveld wordt, de schoonheden der natuur te bewonderen en daardoor afleiding te vinden. Te vergeefs! Alle pracht, die de natuur ten toon spreidde, was niet in staat hem zijn ideaal te ontnemen; hij werd door eene hevige ziekte aangetast en moest het bed houden. De geneesheeren verklaarden zijnen toestand voor zeer bedenkelijk en beschouwden hem als een prooi des doods.

Terwijl de arme Mocker op zijn sterfbed lag, ver verwijderd van zijn geboortestad, van zijne bloedverwanten en vooral van zijne Susanne, vergat Davidson aan de zijde van zijne jeugdige gade de overeenkomst, die hij met Mocker had gesloten en dacht er niet in het geringste aan, dat hij gezworen had, zich van het leven te berooven, zoodra het bepaalde tijdstip aangebroken was. Wie zou ook aan den dood denken, wanneer men even als Davidson eerst het volle genot van het leven leert kennen? — Zijn hart was door het hem ten deel gevallen geluk zoo zeer vervuld, dat het voor sombere gedachten niet vatbaar was.

Acht jaren zijn vervlogen, en het noodlottige tijdstip nadert met renzenschreden. Eene onwillekeurige afgetrokkenheid begon het opgeruimde gemoed van Davidson ernstiger te stemmen. Dikwijls staarde hij met zwaarmoedigen blik zijne echtgenoote aan, die zich van het geen in het binnenste van Davidson omging, niet het verwijderdste denkbeeld kon maken. Hunne echt was met eene dochter, die zij Mary noemden, gezegend. Telkens als bij zijne dochter liefkoosde, weende hij tranen van aandoening, daar hij in haar spoedig eene weeze wanede te zien.

»Mocker heeft zijn geluk gedurende tien jaren aan mij afgestaan," dacht hij bij zich zelven, »maar ik heb mij vergist; de tien jaren zijn nog niet voorbij en ik gevoel mij reeds nu niet meer gelukkig, alhoewel ik dit geluk nog twee volle jaren zou kunnen genieten.... Nog twee jaar! en.... mijne vrouw zal voor mijn sterfbed geknield liggen.... Mary, mijne eenigste dochter, zij zal zonder vader zijn!... Het leven, dat dan voor mij geëindind is, zal dan voor mijn medeminnaar beginnen.... O, ik had moeten wachten! ... Waarom heb ik mij ook zoo blindelings aan het lot onderworpen?.... waarom zoo gezegevierd, toen het mij gunstig was?... Ik had het immers vooruit moeten weten, hoe verschrikkelijk hard mij deze scheiding zou moeten vallen!.... Maar ik was toen nog niet vader,... ik was slechts eene hartstogtelijke, ongeduldige verliefde,... en in mijne opgewondenheid heb ik het lot gezegend, dat mij nu met dezend folteringen vervolgt!"

In dergelijke oogenblikken van zwaarmoedigheid, vraagde Davidson dikwijls aan zich zelven, of hij ook zedelijk verpligt was den eed te houden, dien hij aan zijnen vriend had gezworen. Sedert het voorval in het koffijhuis van Mr Troughton had hij geene tijding van Mocker ontvangen; eene geheime stem, waaraan hij zoo gaarne gehoor zou hebben gegeven, riep hem telkens toe, dat Mocker niet meer onder de levenden was; dat God, om eene misdadige handeling af te weeren, een der contractanten van deze aarde had afgeroepen, en hij dus van zijne verpligtingen jegens zijn vriend ontslagen

Théatre Français de Batavia.

Direction de MM. VAN KINSBERGEN et Ad. POTIER.

Avec l'autorisation de M. le Résident de Batavia.

Lundi, 16 Juin 1856.

Relâche,

pour les répétitions générales de la Promise.
(1338)

La Constante et Fidèle

te Samarang.

Plegtige Viering

van het 100 jarig bestaan des G.·. O.·. in Nederland, het 40 jarig Gr.·. Mr.·. schap van Z. K. H. prins Frederik der Nederlanden en het Feest van St. Jan. Op Zaturdag den 28 Junij 1856, waartoe alle geregtigde Ordeleden worden uitgenoodigd,

De Secrétaris der Loge voornoemd,
(1362) H. DE VOGEL, Jr.

Een Onderwijzer van den 2den rang biedt zich aan tot het geven van privaat onderwijs. Adres lett. X

(1330) H. M. VAN DORP.

De ondergeteekende heeft de eer het publiek bekend te maken, dat hij in Gang Patjenongan

EEN ATTILLIER HEEFT OPGERIGT

tot het schilderen van alle soorten van

Rijtuigen, Bendies,

en alle dit Vak betreffende Werken,

beloovende eene nette, solide en prompte bediening.

De prijzen zijn voor het eenvoudig schilderen van een

Bendie...... *f* 20.
Wagen...... - 30.
Palankijn...... - 40.

Al deze Rijtuigen kosten, naar evenredigheid van derzelver grootte en verschillende bewerking, meerder of minder.

(1312) EMANUEL.

Mr. K. Newbolt,

Dentist.

No. 12, Rotterdamsch Hôtel. (1295)

De heer *W. H. van Leeuwen* heeft van af heden de generale procuratie onzer firma

(1310) J. F. VAN LEEUWEN & Co.

Soerabaya, 1 *Junij* 1856.

F. A. Pringiers heeft zich hier ter plaatse als Koopman gevestigd.

Samarang, 31 *Mei* 1856. (1323)

Door [illegible] & Co. [illegible] Heeren In-[illegible]

[illegible]

Verzameling,

van

Wetten, Besluiten, Bepalingen, Kennisgaven, enz.,

welke niet in het Staatsblad van Nederlandsch-Indië zijn opgenomen,
over de jaren 1808—1856,
bijeenverzameld
door
Mr. L. J. A. TOLLENS,
adviserend Advocaat en candidaat Notaris, te Batavia.

De inteekening blijft nog tot 1 Augustus 1856 opengesteld, wordende de prijs van het werk alsdan onherroepelijk met *f* 5 verhoogd.

Prijs van inteekening voor Batavia...... *f* 20
en voor Java en Buitenbezittingen, franco - 25
(1301)

Boekhandel: van Haren Noman & Kolff.

Belangrijke Prijsvermindering.

Voor *f* 60.— in stede van *f* 140.—.

Aardrijkskundig Woordenboek van Nederland en Overzeesche Bezittingen, 13 dln., gebonden, in heel lederen banden. Uitgave 1851.

Voor slechts *f* 25.

J. H. van der Palm. **Bijbel** voor de Jeugd, 24 stukken gebonden in twaalf fraaije banden. (1361)

Boekhandel Van Haren Noman & Kolff.

Electro Magnetische Telegraaf.

I. *C. C. van Hall*, de electro magnetische telegraaf in zijne verschillende trappen van ontwikkeling *f* 6.—

II. *van Koten*, de galvanische stroom toegepast op telegrafen en uurwerken *f* 4.—

III. Dr *Duparc*, de electro magnetische telegraaf in zijne tegenwoordige toepassing. *f* 2.—

IV. *van Koten*, de electro magnetische telegraaf in natuurlijke grootte voorgesteld en opgehelderd *f* 4.—

Bij de voorgenomen invoering der telegrafie op Java zullen bovenstaande, populair geschreven werken voorzeker welkom zijn. (1290)

POUDREROUGE

tot het schoonmaken van goud-, zilver- en koperwerk, ad *f* 3.— de dubbele doos bij

(1291) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

VOOR RESIDENTEN, OFFICIEREN EN REIZIGERS OP JAVA.

Eet-Nécessaires,

voorzien van alle gereedschappen voor déjeuner, diner en souper benoodigd, als: **porceleinen borden, schalen, kopjes, trekpot, koffijpot en melkkan, bier-, wijn- en likeurglazen, karaffen, thee- en koffijbussen, messen, lepels en vorken, kandelaars,** en meer andere zaken, te veel om hier te noemen, alles in **nette kleine koffers.**

Voor een persoon...... *f* 140.
» twee personen...... - 175.
» vier » ...... - 300.

Allen's Despatch Box,

eene zeer volledige en sterke Schrijf cassette, gegarneerd en van verschillende papiersoorten voorzien. à *f* 150 en *f* 195.

Engelsche Reiszakken,

met en zonder Toilet-Gereedschappen, à *f* 30, *f* 45, *f* 100 en *f* 125.

Ontvangen bij

(1309) H. M. VAN DORP, te Batavia.

ALGEMEENEN ATLAS

van

NEDERLANDSCH INDIE.

te zamengesteld door

P. Baron MELVILL VAN CARNBEE.

De ondergeteekenden hebben de eer te berigten, dat de inteekening op dit belangrijk werk dermate aan de verwachting heeft beantwoord, dat de uitgave met kracht kan worden doorgezet en voltooid. Ten gevolge dier buitengewone deelneming, zijn de uitgevers besloten de navolgende gunstige voorwaarden te stellen:

Bij de aflevering van ieder stel van vier of zes kaarten, zal telkens aan Heeren Inteekenaren gratis een vijfde en zevende kaart als premie worden aangeboden.

Op deze wijze wordt de aanvankelijk gestelde prijs van den Atlas, met p. m. 20 pCt. *verminderd.*

Onzen dank betuigende voor de protectie aan deze onderneming geschonken, verzoeken wij beleefdelijk ten spoedigste de inteekenlijsten terug te zenden, voor zooveel zulks nog niet is geschied, zullende de aflevering van het eerste stel Kaarten, reeds in den loop van deze en de volgende maand geschieden.

De inteekening blijft voortdurend open. Prospectussen en Inteekenlijsten worden gaarne op eerste aanvrage toegezonden door

De Uitgevers,
(1288) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Batavia, *Junij* 1856.

S. D. BRANDON.

MAGAZIJNEN VAN HEEREN MODE ARTIKELEN,

in de STAD en op RIJSWIJK.

Onder de menigte nieuwe artikelen waar dagelijks bovengenoemde Magazijnen mede vermeerderd worden, berigt ik de ontvangst van:

A. Een groote partij Zwarte, Blaauwe en Gekleurde Lakens, Tricots, Satin de Laine, Linnen Drill en een prachtig assortiment Vestenstoffen.

B. Een groot assortiment Witte en Gekleurde Hemden, Boorden en Voorstukken voor Hemden.

C. Een nieuwe zending Gibus Hoeden, Zijden Hoeden, Panama Hoeden, Bengaalsche Hoeden, Stroo Hoeden, Koetsiers Hoeden, alsmede Zijden, Lakensche en Linnen Petten.

D. Zeer ligte Zijden, Satijnen, Moiré, Gros Grain, Batiste Cols en Doeken.

E. Eene uitgezochte partij Parijsche Heeren Schoenen, met Elastiek, met Knoopjes, en Bal Schoenen.

F. Satijnen, Zijden, Glacé, Garen en Katoenen Handschoenen, alsmede Kousen, Sokken, Onderpantalons en Borstrokken, in alle kwaliteiten en modellen.

S. D. BRANDON berigt zijnen geëerde begunstigers, dat de prijzen der Goederen en Kleedingstukken in zijn Magazijn op Rijswijk, even billijk zijn als die in de Stad. Prijs-Couranten worden gratis afgegeven.

Costumen voor Heeren Ambtenaren worden tot zeer billijke prijzen geleverd, en de Borduurselen worden op hetzelfde Laken als van de Rok bewerkt.
(1280)

was. Zijn zedelijk gevoel echter verwierp alle deze tegenwerpingen en met vastberadenheid riep hij uit; »Ik zal sterven, omdat ik het gezworen heb!"

Eindelijk brak de tiende verjaardag van zijn huwelijk aan. Davidson had zijne volle geestkracht en den noodigen moed teruggevonden in het bewustzijn, dat hij als man van eer handelen zou. De treurige daad, die hij heden zou verrigten, had hij zorgvuldig voor een ieder verzwegen. De dag werd als gewoonlijk als een heugelijke feestdag gevierd. Davidson begaf zich des morgens naar de kerk en bleef er eenige uren doorbrengen, om zich tot den dood voor te bereiden. Hij bad vurig om vergiffenis voor den zelfmoord, dien hij op het punt stond te volbrengen en smeekte Gods vaderlijke bescherming over zijne dierbare Susanne en zijne innig beminde Mary af.

Door het gebed en zijne overtuiging, dat hij als man van eer handelde, gesterkt, begaf hij zich huiswaarts, om den korten tijd, die hem nog te leven overig bleef, in het bijzijn van zijne geliefden door te brengen. Te huis aangekomen, vond hij Susanne in eene buitengewoon opgeruimde stemming en zag hij, dat zij met zekere geheimzinnigheid de deur van de voorkamer sloot en aan Mary een wenk gaf, niets van hetgeen voorgevallen scheen te zijn, aan haar vader te verklappen. Hij deed alsof hij een en ander niet opmerkte, daar hij vermoedde, dat zijne Susanne eene verrassing voor het oogenblik nog voor hem wilde geheim houden en hij haar in hare onschuldige vreugde niet wilde stooren.

Davidson plaatste zich voor den haard, waarin een helder vuur brandde, naast zijne echtgenoot, en nam zijne kleine Mary op zijn schoot, die hij herhaaldelijk en met teedere hartstogt aan zijn vaderlijk hart drukte en met kussen overlaadde. Hij nam in gedachten afscheid van alles, wat hem dierbaar was, en verzamelde al zijne krachten, om in het laatste oogenblik standvastig te blijven. Mary beantwoordde de liefkozingen van haren vader op hare kinderlijke manier.

»Gij maakt het uwen vader te lastig, Mary! kom bij mij," zeide Susanne.

»Zij maakt het mij nooit te lastig, mijne kleine Mary," antwoordde Davidson, zich moeite gevende, om de gevoelens, die zijne borst doorkruisten, te onderdrukken; »blijf bij mij, beste meid!... kom, omhels mij nog eens..... omhels mij zoo dikwijls gij wilt!"

»Gij bederft ons kind, Davidson!" antwoordde Susanne, zich voorover buigende, om Mary een kus op haar voorhoofd te drukken, »gij liefkoost dat kind te veel!"

»Maar dan bederft gij mij ook, mama!" zeide de kleine Mary, »want gij omhelst mij nog meer dan papa!"

Davidson glimlachte over dezen naïven inval van zijne dochter, maar zijn hart dreigde hem te breken bij de gedachten, dat deze beide zielen, die hij zoo teeder beminde en waarvan hij zooveel wederliefde ondervond, binnen weinige uren ten prooi van de verschrikkelijkste smart zouden wezen.

»Weet gij wel," vervolgde Susanne, »dat Mary heden negen jaar oud is. God schonk ons haar op denzelfden dag, dat wij het eerste jaarfeest van ons huwelijk vierden.

»Ik weet het, mijn waarde!" zuchtte Davidson, zijn inwendige smart niet meer kunnende onderdrukken; »maar zal de tiende jaardag van ons huwelijk ook zoo gelukkig afloopen als de vorigen?"

»Zeer zeker, papa!" zeide de kleine Mary, eenen zijdelingschen blik op de deur werpende, die bij de aankomst van Davidson zoo spoedig en zoo geheimzinnig gesloten werd.

(*Wordt vervolgd.*)

CACHET-IMPRIMEUR

bevattende een volledig toestel tot het stempelen van brieven, handels- en dienststukken, ad *f* 15,— per doos te bekomen bij

(1360) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

JAVA-BODE.

H. H. Inteekenaren op bovengemeld Blad, die geneigd zijn met hun abonnement voor het tweede halfjaar 1856 voort te gaan, worden beleefd verzocht, hiervan zoo spoedig mogelijk aan den Ondergeteekende kennis te geven, en hem de gelden daarvoor **Franco** toe te zenden, ten einde geene vertraging in de ontvangst te ondervinden en de Uitgever in staat gesteld moge worden, de oplage bij tijds te regelen.

Prijs voor het tweede halfjaar:

voor Batavia	*f* 12.50,
» Java	» 15.—.
» de Buitenbezittingen	» 17.50.
» Nederland	» 22.50.

Brieven *franco* aan

den Administrateur van dat Blad,

(1336) H. M. VAN DORP.

☞ De Inteekening en Storting voor dat Blad kan ook geschieden bij *van Haren Noman, Kolff & Co.* te Samarang en *E. Fuhri* te Soerabaya.

Het Vertrek der Stoomboot **LANGAN LAMONGAN**, is bepaald als volgt:

Van **Batavia** naar **Samarang**

op den 5, 15 en 25 van iedere maand, en

Van **Samarang** naar **Batavia**

op den 10, 20 en 30 van iedere maand.

Nadere inlichtingen te bekomen bij

(1337) MACLAINE, WATSON & Co.

Vracht en Passage naar Tjilatjap

wordt aangeboden met het Nederlandsch schip **Gelderland**, kapt. *D. Crap Hellingman.*

Adres bij de agenten

(1342) HAAGER & SCHUURMAN.

Passage naar Nederland,

om tegen het einde van Julij van Tjilatjap te vertrekken, wordt aangeboden met het welbekende Nederlandsche barkschip **Gelderland**, kapt. *D. Crap Hellingman*, bijzonder goed ingerigt en uitgerust voor den overtogt van passagiers, varende eenen bekwamen docter. Adres bij den Gezagvoerder en bij

de Agenten,

(1343) HAAGER & SCHUURMAN.

Passage naar Rotterdam

wordt aangeboden met het nieuw gebouwd snelzeilend barkschip **Maarten van Rossem**, kapt. *G. F. Rijken*, bijzonder goed ingerigt en uitgerust voor passagiers, hetzelve voert een Medicinæ Doctor. Het vertrek van hier is bepaald in de eerste helft der maand Julij.

Adres te Samarang bij den Heer *J. G. Thooft*, en alhier bij de agenten

(1316) HAAGER & SCHUURMAN.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het Nederl. barkschip **ARDJOENO**, kapt. *J. F. A. Rapp*, om tegen het einde der volgende maand van hier te vertrekken.

Het schip heeft eene perfect ingerigte kajuit, en voert eenen gexamineerden Docter.

Adres te Soerabaya bij de heeren *Schimmelpenninck & Co.*, en alhier bij de agenten

(1318) HAAGER & SCHUURMAN.

Voor passage naar Nederland

wordt aangeboden het Ned. barkschip **Azia**, kapitein *C. Abrahams Jr.*, voerende een geëxamineerden doctor en voorzien van eene ruime campagne en verdere uitmuntende inrigtingen.

Genoemd schip zal vermoedelijk tegen het einde van Junij direct van hier vertrekken. Adres bij den Gezagvoerder dan wel bij

de Agenten,

(1320) HAAGER & SCHUURMAN.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het snelzeilend Nederlandsch barkschip **CORNELIA**, kapt. *D. Lamers*, hebbende hetzelve zeer ruime inrigtingen voor familien, voerende eenen geexamineerden Docter. Het vertrek zal vermoedelijk tegen het einde der volgende maand van hier plaats hebben. Adres bij den Gezagvoerder en bij de agenten

(1317) HAAGER & SCHUURMAN.

Voor Passage naar Nederland

wordt aangeboden het snelzeilend barkschip **Jupiter**, kapitein *van der Meij*, om tegen het laatst dezer maand van hier te vertrekken.

Nadere informatiën te bekomen bij de heeren *Adam & Co.* te Soerabaya en alhier bij de agenten

(1273) BüSING, SCHRöDER & Co.

BATAVIA, *den* 6 *Junij* 1856.

BATAVIA.

Omstreeks een ure, in den namiddag van ll. Donderdag, traden vier Inlandsche soldaten in een Chinesche warong op Pintoe Ketjiel, waar de Chinees Jap Sauw als schrijver werkzaam was, en vertrokken daaruit, zonder iets gekocht te hebben.

Na hun vertrek, zeide de eigenaresse tegen Jap Sauw, dat die soldaten gestolen hadden, waarop deze hen tot Petak Baroe vervolgde en een hunner aanhield, zeggende, dat hij goederen ontvreemd had.

Daarop stak die soldaat den Chinees Jap Sauw met een mes in den buik, die, ten gevolge van de ontvangene wonde, bij het vervoer naar het stadsverband, bezweek.

De toegevloeide menigte maakte zich dadelijk van den moordenaar meester, terwijl de drie anderen ontvlugtten. Men is er echter in geslaagd weldra twee hunner gevangen te nemen, terwijl de derde op gisteren nog voortvlugtig is.

— In den avond van gisteren had, bij het uitgaan van den schouwburg, bijna een schroomelijk ongeluk plaats gegrepen, daar een huurwagen, waarin de heeren *D*...... en *B*..... gezeten waren, door het verkeerd uithalen van den koetsier, in de rivier van Goenong Saharie geraakte. Gelukkig werd slechts de heer *D*...... ligt gekneusd, terwijl een der paarden den dood in het water vond.

— Men schrijft ons van Buitenzorg, dd. 12 Junij jl. In den morgenstond van den 9 dezer, werd in de rivier Tjidani, en wel nabij de kampong Tjiblagoeng op het land Tjiomas dezer afdeeling, het lijk eener inlandsche vrouw opgevischt, hetwelk nader bleek te zijn van zekere Ma Jaim, laatst in de kampong Empang alhier woonachtig. Men veronderstelt, dat zij, zich badende, door den stroom is medegesleept geworden.

— Zekere 60jarige inlander, Bapa Arimoen geheeten, heeft zich, in de kampong Kotta Batoe op het land Tjiomas, aan een ramboetan-boom opgehangen.

Sedert 4 jaren had hij geen gezond oogenblik gehad, zoodat hij, zijn lijden moede, op deze wijze een einde aan zijn leven maakte.

— Door het Indisch bestuur is magtiging verleend, om van Mr. *L. J. A. Tollens*, bij 's lands kas te Batavia, in ontvangst te nemen eene som van *f* 850, zijnde de opbrengst van eenen door hem uitgegeven dichtbundel, ten behoeve der noodlijdenden bij den jongsten watersnood in Nederland, ten einde, door de zorg van het ministerie van koloniën aldaar, te worden uit gekeerd.

Batavia. — Wij zijn in de gelegenheid gesteld het volgende berigt omtrent de verrigtingen der Maatschappij *Tot Nut van 't Algemeen in Oost-Indië* mededeelen:

Des avonds van Woensdag 11 Junij jl. werd alhier weder eene algemeene vergadering gehouden van de Maatschappij *Tot Nut van 't Algemeen in Oost Indië.* Bij deze gelegenheid werd de gouden medaille der Maatschappij uitgereikt aan den heer *J. F. G. Brumund*, als eerprijs hem toegewezen voor de voldoende beantwoording der in 1851 (zie de Javasche Courant van 3 December 1851) door deze instelling uitgeschreven prijsvraag: »*Een onderzoek naar het volksonderwijs onder de Javanen en wat daaraan ter verbetering zou kunnen worden aangewend.*" Bij de uitreiking vestigde de voorzitter der Maatschappij kortelijk de aandacht van de vergadering op de belangrijkheid der gestelde vraag, den treurigen staat van ontwikkeling onder den inlander, de verpligtingen van meer beschaafden, om daarin naar vermogen te voorzien, hetgeen ten dezen opzigte in den laatsten tijd, vooral ook door de zorg van de regering, reeds is gedaan; een en ander, naar het voorkomt, door den schrijver van het prijsantwoord op leerrijke en uitmuntende wijze geschetst, waarvan zich weldra door den voorgenomen druk van het geschrift ieder zal kunnen overtuigen.

In toepasselijke bewoordingen betuigde de heer *Brumund* zijne hooge en erkentelijke waardering van het hem toegewezen eereblijk, tevens zijne hoop te kennen gevende, dat de Maatschappij bij voortduring de ontwikkeling van den inlander tot een voorwerp van hare bijzondere belangstelling zal maken.

Met dankbare herinnering aan de vele weldaden, die aan deze instelling door den afgetreden Opperlandvoogd mr. *A. J. Duymaer van Twist* en diens echtgenoot werden bewezen, vernam de vergadering, dat bij hun vertrek de Maatschappelijke kas nog eene gift van *f* 500 mogt ontvangen, met bestemming van de helft dier som voor de weder geopende meisjesschool te Passer-Baroe.

Bemoedigend was hetgeen omtrent de volksleesbibliotheek werd medegedeeld. De belangstelling in deze inrigting neemt steeds toe. In de afgeloopen maand Mei werden aan 67 lezers 609 boekdeelen verstrekt; 63 hunner lezen gratis.

Men mogt zich over de toetreding tot de Maatschappij van vier nieuwe leden verheugen.

Celebes en Onderhoorigheden. — De berigten over de Mei maand jl. behelzen het volgende:

Op het berigt, dat acht rooversprauwen zich bij Mandalle hadden vertoond, vertrok den 22sten Mei Z. M. stoomschip Suriname, van de kruisbooten no. 18 en 50 om den noord, doch kwam den 27sten daaraanvolgende terug, zonder zeeroovers ontmoet te hebben.

Van den sultan van Sumbawa was het berigt ontvangen, dat 40 rooversprauwen in straat Alas aanwezig waren, hetgeen later door een tripangvisscher, die door hen gekwetst was geworden, werd bevestigd; bovengenoemd stoomschip zou derwaarts vertrekken.

Het padigewas in de Noorder- en Zuider-districten, zoomede in Bonthain en Boeloekomba, stond vrij gunstig; alleen in de Zuider-districten hadden de insecten eenige later geplante velden aangetast.

Het te Bonthain door de bevolking aangelegd havenhoofd zou spoedig voltooid zijn; terwijl het havenhoofd te Saleijer 40 Rijnlandsche voeten in zee was verlengd.

(*Jav. Cour.*)

NEDERLAND.

Tiel, 4 Maart. Gisteren middag had alhier een noodlottig ongeval plaats: zekere P. van Lieden, stads arbeider, bezig zijnde met het snoeijen van een boom, had het ongeluk dat zijn hoofd door een afgevallen zwaren tak getroffen werd, en wel dermate dat hij onmiddelijk op de plaats dood bleef. Alle toegediende geneeskundige hulp was vruchteloos.

Middelburg, 4 Maart. Men schrijft ons uit Oostburg 1 dezer. Heden morgen werd in het huis van bewaring alhier gevankelijk binnengebragt zekere Pieter Huyge, arbeider, wonende te Schoondijke, oud omstreeks 36 jaren.

Deze persoon, die reeds 11 jaren in de gevangenis heeft doorgebragt en eerst voor ongeveer 4 maanden uit eene vijfjarige gevangenis was ontslagen, heeft zich andermaal dezer dagen aan diefstal schuldig gemaakt, en zou op den 27 Febr. jl. door de marechaussées der brigade Oostburg worden gearresteerd, zoodat de commandant met een zijner onderhoorigen zich naar de woning van Huyge tot voorschreven einde begaven.

Deze, de marechaussées vermoedelijk hebbende zien aankomen, bereidde zich op tegenstand voor, zoodat toen een marechaussée zijne woning wilde binnentreden. hij (Huyge) met een geweer op hem aanlegde, onder bedreiging van te zullen schieten zoo hij niet dadelijk terugweek. De marechaussée hierop niet verdacht, week onmiddellijk achter den zijgevel van het huisje terug, van welke gelegenheid Huyge gebruik maakte om te ontsnappen, tevens zijn geladen geweer met zich nemende. Volgens gerucht heeft hij daarna zich eenigen tijd in het eiland (IJsendijke), werwaarts hij de wijk had genomen, opgehouden, zonder dat het der policie gelukken mogt hem in handen te krijgen. Hierdoor misschien stoutmoediger geworden, waagde hij het gisteren namiddag onder de gemeente Schoondijke, terug te keeren. De policie hiervan onderrigt, was hem dan ook al spoedig op het spoor, ontdekte dat hij eene arbeiderswoning, waarin zich alleen de vrouw en twee jonge kinderen bevonden, was binnengegaan, en waarin hij zich als het ware verschanste, althans toen de policie hem aanmaande om zich over te geven, weigerde hij dit volstandig, steeds, dreigende te zullen schieten, vrouw en kinderen te zullen ombrengen, het huis te zullen in brand steken, enz. wanneer men hem mogt willen arresteren, terwijl hij steeds, hetzij de genoemde vrouw, hetzij een der kinderen als schild gebruikte, ten einde zich te vrijwaren voor het geweervuur, wanneer daartoe eventueel toevlugt werd genomen. Middelerwijl waren de burgemeester van Schoondijke met meerdere policie bedienden aldaar aangekomen, en toen eerstgenoemde met den brigadier Sijs stonden te beraadslagen, loste Huyge zijn geweer op die personen, waardoor de brigadier in de dij werd getroffen (naar het schijnt is slechts een der hagels het vleesch ingedrongen, zoodat de wond niet gevaarlijk is). Later zijn ook de heer cantonregter van dit canton, en op diens requistoir een detachement militairen van Breskens ter plaats gekomen, alswaar zich ook reeds eenige gewapende schutters van Schoondijke alsmede verscheidene gewapende en ongewapende burgers uit deze en omliggende gemeenten (men zegt wel 200 personen) bevonden. Herhaalde pogingen om hem te bewegen zich over te geven waren aanvankelijk vruchteloos, terwijl zijne bedreigingen, voornamelijk ten opzigte van de vrouw en kinderen, de justitie deden aarzelen geweld te gebruiken. Ten gevolge zijner weigering bleef het huis door de justitie, militairen, in één woord door de geheele menigte gedurende den geheelen nacht bewaakt. Gedurende den nacht loste Huyge nogmaals een geweerschot, zonder echter iemand te kwetsen. Bij het aanbreken van den dag bespeurde hij echter, dat alle hoop om te ontkomen ijdel en alle wederstand vruchteloos worden zou; na herhaale wederspraak met de justitie, verklaarde hij zich eindelijk bereid tot vrijwillige overgave, en stelde zich, na op last zijne geweren te hebben afgeschoten (hij had er toen 2) in handen der justitie. Dat een blik van tevredenheid op ieders gelaat zigtbaar was, behoeft wel geen betoog, en wel niet het minst op dat van de aldaar in de nabijheid wonende landlieden, aan wie hij, volgens het gerucht, zware bedreigingen had gedaan. Het ware te wenschen dat deze booswicht, thans voor immer voor de maatschappij onschadelijk kon worden gemaakt,"

Den 3 dezer is genoemde Huyge in het huis van verzekering alhier binnengebragt.

Amsterdam, 22 Maart. Wij gelooven onzen stadgenooten eene dienst te doen met de herinnering, dat de zeer groote en bijzonder kostbare partij japansche en chinesche goederen, die in April e. k. alhier zullen worden verkocht, te zien zijn van Dingsdag 25 tot en met 30 Maart, en wel Dingsdag, Donderdag en Zaturdag, 25, 27 en 29, tegen betaling van 25 cents per persoon, ten behoeve der algemeene armen dezer stad; de overige drie dagen is de toegang vrij. De zaal van den Garnalen Doelen is dezer dagen inderdaad een museum van zeldzaamheden te noemen. Jaar aan jaar nam de in veiling aangeboden collectie goederen in rijkdom, verscheidenheid en pracht toe, en dit jaar overtreft weder op nieuw de vroegeren. Wij wenschen, dat de uitslag van tentoonstelling en veiling in gelijke verhouding gunstig zij.

Leeuwarden, 20 Maart. Tot welke heillooze gevolgen het misbruik van sterken drank aanleiding geeft, werd jl. Dingsdag weder, op treffende wijze, ter teregtzitting van het provinciaal geregtshof van Vriesland bewezen. Een huisvader, die vroeger, door het uitoefenen van het timmermansbedrijf, op voldoende wijze zijn brood verdiende, had zich dusdanig aan den genever verslaafd, dat zijne zaken geheel verliepen. Daardoor verviel hij tot misdaad, waarin hij tevens drie zijner zonen, waarvan de oudste pas 28 jaren telt, mede sleepte. Zij werden door het hof aan onderscheidene diefstallen schuldig verklaard en dientengevolge veroordeeld, de vader tot 2 jaren en de kinderen respectivelijk 12, 6 en 3 maanden correctionele gevangenisstraf.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum		Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Van	Datum	Naar
Junij	9	Engelsch	Stornway	Dennyssart	Liverpool	2 Maart	Hongkong.
»	—	»	Thaeton	W. W. Morrisord	Londen	23 »	»
»	12	Spaansch	Geurrieaix	P. J. Oland	Liverpool	19 Feb.	Manilla.
»	13	Fransch	Johie Cezard	P. Pous.	Havre	10 Maart	Batavia.

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Junij	11	Nederl Indisch	stooms.	Langan Lamongan	T. Deighton	Samarang	10 Junij	Maclaine, Watson en co.
»	—	Nederlandsch	bark	Twee Anthonys	J. F. Klomp.	Indramayo	6 »	Reynst en Vinju.
»	14	»	»	Generaal Baron van Geen	Rotgans.	Amsterdam		
»	—	»	»	Padang	Swart.	Rotterdam.		
»	—	Nederl. Indisch	brik	J. C. Ross.	J. G. C. Ross	Soerabaya.		Adam en co.
»	—	» »	»	Goanlie.		Palembang		Gezagvoerder.

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Junij	12	Nederlandsch	bark	Koophandel	H. de Boer	Amsterdam.
»	—	»	»	Emoy	Kruymel	China via Singapore.
»	—	Nederl. Indisch	»	Hung Goan	Lim Yoehok	Samarang.
»	—	» »	»	Faid Alim	Said Alhadie	Cheribon.
»	—	» »	»	Fulkus Nasar	Sech bin Smeer	Soerabaya.
»	—	» »	stooms.	Banda	C. C. L. Neyts	»
»	14	» »	bark	Alnoer	Sech Awal bin Said	Samarang.
»	—	» »	brik	Anthoinette		Makasser.

In lading liggende Schepen te Batavia.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	bark	Resident van Son	Kramers	Japan.	B. Kopersmit en co.
»	schip	Broedertrouw *	Hordyk		»
»	clipper	schip Nieuw Holland	L. Tuk.		»
»	bark	Welvaart	Mooy	Holland	Busing Schröder en co.
»	»	Johanna Catharina	Van der Gouwe		»
»	»	Dirk Arnold	Wittebol	Nederland en Soerabaya	Paine, Stricker en co.
»	»	Sara Johanna *	L. ten Boekel.	Japan	Haager en Schuurman.
»	»	Gelderland *	Crap Hellingman.	Tjilatjap	»
»	»	Ardjoeno	Rapp	Soerabaya.	»
»	»	Cornelia. *	D Lamers	Amsterdam	»
»	»	Kaap Hoorn.	J L. Dik	Tagal en Samarang	Landberg, Bezoet de Bie en co.
»	bark	Gerardus Jacobus	Buys	Rotterdam en Samarang.	G. Suermondt en co.
»	»	Oostergoo	D. C. Claus		Tiedeman en van der Burg.
»	»	Mkleyer	P. R. Bok	Samarang en Soerabaya	de Weerdt Ruyl en co.
»	»	Twee Anthonys	J. F. Klomp	Rotterdam	Reynst en Vinju.
Nederl. Indisch	schoen.	Harriet *	Ballara	Cocos Eilanden.	Adam en co.
» »	bark	Marianne Anthoinette *	Lebert	Samarang.	B. Kopersmit en co.
» »	»	Kim Hengseng *	Lim Tjoe	Palembang	B. J. Jacobs.
» »	»	Fathoor Rachman *	Said Alhadie		»
» »	»	Kalimantan	Muhamad Alie	Soerabaya en Bandjermassing.	D. N. Buys en co.
» »	»	Djatsha	Hadjie Hassan	Samarang en Poelo Laut	»
Zweedsch	bark	Helena *	Hegerstrom	Zweden	Metzendorff, Wilmans en co.
»	»	[illegible]	Osnabruch		»
»	»	[illegible]	Kronhamn		Pitcairn, Syme en co.
Engelsch	bark	[illegible] *	J. Jarmin		Maclaine, Watson en co.
»	»	Elisa Thornton *	Maxwell	Londen	Martin, Dyce en co.
Bremer	schip	Minerva	Wieting.		Busing Schröder en co.
Fransch	bark	Joachim	E. Delhomme	Bordeaux	G. Suermondt en co.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *.

Aangekomen schepen te *Soerabaya*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Van
Junij	3	N. I.	schoen. Bientang Timor	Tjiem Koensoan	Batavia
»	4	Old.	bark Mimi	R. D. Segebade	Balie Pad.

Vertrokken schepen van *Soerabaya*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Naar
Junij	4	N. I	st Koningin der Nederl.	J. Prins	Singapore.
»	5	»	Banda	C. C. L. Neyts	Batavia.
»	—	»	Ambon	Hugenholtz	Lassem.
»	—	»	bark Anoear Salim	Said Eijdroos	Banjermass.

In lading liggende Schepen te *Soerabaya*.

Vlag		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten
Nederl. Indisch	bark	[illegible]	Sech Rachman	Molukkos.	Sech Said Awal Baboe.
[illegible]alsch	bark	Fathoel Rachman	Hadjie Moh Kasim	Balie	Gezagvoerder.
Oostenr.	schip	Splendide	R. Visen	Australie	Adam en co.

Vertrokken schepen van *Indramayoe*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Junij	6	N. I.	schip Twee Anthonys	J. F. Klomp	Banka.
»	7	Ned.	brik So-ootdin	Sech Baradja	Nederland.

Aangekomen Schepen te *Cheribon*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Junij	4	N. I.	bark Thae Liong	Djakie	Riouw.

Vertrokken schepen van *Cheribon*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Junij	2	N. I.	schoener Argo	Müssingham	Pecilongan.
»	7	»	bark Kim Tiang Tay	Tjoa Englan	Samarang.
»	—	»	bark Annette	Kwee Liang	Pontianak.

Aangekomen schepen te *Tagal*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Junij	2	N. I.	bark Almansoor	Said Djen.	Batavia.
»	6	»	kotter Eduard	H. F. Mackenzie	Samarang.

Aangekomen Schepen te *Pasoeroean*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Mei	29	N. I.	kotter Krabbe	Mardam	Soerabaya.
»	30	Ned.	bark Otto	Rotgans	»
Junij	2	N I.	schoener Carolina	Pa Jantie	»
»	—	»	bark Aldjoesoor	Sech Baädilla	Bima.
»	—	»	schoener Katjong	Saka	Soerabaya.
»	3	»	kotter Little Tot	Katjoong	»
»	4	»	kotter Krabbe	Mardam	»
»	—	»	schoener Paulina	Sayman	»

Vertrokken Schepen van *Pasoeroean*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Mei	30	N. I.	kotter Krabbe	Mardam	Soerabaya.
Junij	4	Ned.	bark Anna Digna	C. Ouman	Amsterdam.

Vertrokken schepen van *Bezoekie*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Mei	31	Ned.	bark Stad Zierikzee	D. Ochtman	Nederland.

Aangekomen schepen te *Sumanap*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Mei	25	N. I.	schip Fathool Haer.	Said Molahella.	Probolingo.
»	30	»	schoener Mansoer	Sagiet	Bezoekie.
»	31	»	schip Alosmanie	Said Asegaf	Soerabaya.

Aangekomen schepen te *Tjilatjap*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Mei	29	Ned.	bark China	Wehdemeijer	Batavia.
Junij	1	»	bark Macao	Hoffman	»

Vertrokken schepen van *Tjilatjap*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Mei	31	Ned.	bark Pictura	Scholten	Middelburg.

AANGEKOMEN PASSAGIERS TE BATAVIA

van den 10 tot en met den 13 Junij 1856.

Met de N. I. brik *Tartar*, kapt. *Tan Ingok*, Mevrouw de wed. *Angelbeek*, en 2 *kinderen*, van Pekalongan.

Met de N. I. stoomb. *Langan Lamongan*, kapt. *Deighton*, de heeren *Pietermaat*, *de Haas*, van Samarang.

Met de N. I schoener *Srie Billiton*, de heeren *W. Reynvaan*. *H. G. Dielwart*, van Billiton.

Met de praauw *Sampang*, de heeren *O. K. van der Meer Mohr*, *J. de Vries*, van Bantam

Overland van Sumadang, *A. Dikhuis*,

VERTROKKEN PASSAGIERS VAN BATAVIA

van den 12 tot en met den 13 Junij 1856.

Met de N. I. stoomboot *Banda*, kapt. *Neyts*, Jongeheer *Le Roux*, Mevr. *D. Bake* en *kind*, *J. M. Tiedeman*, vrouw *Elisabeth*, naar Samarang.

Met de. N. I. bark *Alnoer*, kapt. *Sech Said*, de heer *F. W. Soekias*, naar Samarang.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 30 *Mei tot en met den* 10 *Junij* 1856.

AANVOER

Van New-York per Am. schip *R. B. Terbes*, gez. Ballard. agt. Paine Stricker en co.

54 bn. en 14 kn. jans. 600 bn. drills. 982 st. stoelen. 865 blokken lood. 500 vn. meel. *Agenten.*

Van Pondichery per Fr. schip *Jeune Laure*, gez. Fouilhoux. agt. Platon.

6000 baaltjes zeep. 1 manufacturen. 12 ks. castor-olie. 6 vn. cardamon. 2 bn. manufacturen. 1000 ps. leder. *Platon.*
1 kt. koopmanschappen. 1 rol matten. *Busing Schröder en co.*

Van Nederland via Padang per ned. schip *Java*, gez. v. d. Tak. agt. van Ommeren Rueb en co.

22 kn. en 75 vs. provisien. 1000 keld. genever. *Agenten.*
10 ks. manufacturen. *de Weerdt Ruyl en co.*

Van de Lampongs per praauw Rajang gez. Smak.

40 pic. dammer. 15 do. zw. peper. 10 do. gomelastiek. 50 bund. rotting. *Menak Tgama,*

Van Becassie per praauw sampang gez. div.

250 zakk. rijst. *Kim Liong.*

Van Becassie per praauw sampang div. gez. ....

665 zakk. rijst. *Baira en Tan Siong.*

Van Cheribon per praauw sampang gez. Siedien.

330 pic. rijst. *Kim Liong.*

Van Samarang via Djawana per praauw Tjemplong gez. Pa Sabia.

3500 ps. duigen. *Gezagv.*

Van Indramaijoe per praauw sampang gez. Djieman.

265 11/100 pic. rijst. *Heckler.*

Van Krawang per praauw sampang gez. div.

1000 pic. rijst. *Goan Zoei.*
150 pic. rijst. *Soe Paauw.*

Van Hauk per praauw sampang gez. div.

830 pic. rijst. div. Chinezen.

Van Becassie per praauw sampang gez. Sieman.

150 zakk. rijst. *Kong Bie.*

Van Tjicao per praauw sampang div. ....

580 pic. rijst. *Kim San.*

Van Cheribon per praauw sampang gez. Kalicho.

465 pic. rijst. *The Boen.*

Van Balie per ned. ind. *Jenoor*, gez. Said Moh. bin Alie.

170 koebeesten. *Said Moh. Aljdiet.*

Van Londen per Eng. schip *Elisa Thornton*, gez. Maxwell. agt. Martin Dyce en co.

2140 st. spiauter. 4569 stav. ijzer. 100 ks. blik. 40 roll. touwwerk. 233 coll. aardewerk. 10 vn. hagel. 4 do. messen. 12 coll. ijzerwerk. 34 do. lampen. 3 do. zadelwerk. 2 do. knoopen. 1 do. kousen. 23 do. kramerijen. 13 do. provisien. 138 coll. manufacturen. *Martin Dyce en co.*
5 coll. manufacturen. *Kopersmit en co.*
2 ks. wijn. 5 do. manufact. 226 coll. machinerien. 13 kn. koper. 1 vat spijkers. *Pitcairn Syme en co.*
60 wagen wielen. 9 coll. wagen. 30 vn. bier. *Andersen Telsen en co.*
5 coll. manufacturen. *Burt Myrtle en co.*
1 coll. manufacturen. *Telken Voget en co.*
2 kn. wijn. 7 coll. manufacturen. *Maclaine Watson en co.*
3 ks. boeken. *v. Haren Noman en Kolff.*
3 ks. boeken. *H. M. van Dorp.*
63 coll. provisien. *Pandel en Stiehaus.*
13 coll. manufacturen. *Hunter Houghton en co.*
116 vn. wijn. *Morgan Melbourn en co.*
27 coll. manufacturen. *Mc. Ewen en co.*
3 coll. manufacturen. 100 vs. kruid. *Adam en co.*
100 vaten en 50 kn. bier. 1303 stav. ijzer. 154 kn. provisien. 6 ks. zadelwerk. 35 do. manufacturen. *Order.*

Van Amsterdam per ned. schip *Gelderland*, gez. Crap Hellingman. agt. Haager en Schuurman.

230 coll. manufact. 10 vs. zilv. munt. 233 coll. gouv. goederen. *N. H. M.*
100 md. bier. 180 vs. boter. *Moormann en co.*
25/2 pijp. en 50 kn. bier. 60 keld. lijnolie. 16 kn. manufacturen. *Agenten.*
7 coll. provisien. 1 do. manufacturen. *Pandel en Stiehaus.*
6 coll. provisien. *v. d. Meulen en co.*
16 blokken lood. *John Pryce en co,*
6 coll. bier. *Kopersmit en co.*
3 vn. bier. *Wettenrood.*
1 kt. provisien. 6 vs. boter. 1 kt. boeken. 1 do. zilverwerk. *Pandel en Stiehaus.*
1 md. smeltkroesen. *Cramerus en Reed.*
1 kt. zilverwerk. 100 vs. boter. 50 kazen. *Gezagv.*
15/1—10/2 leggers. *Order.*

Van Amsterdam per ned. schip *Ardjeeno*, gez. Raph. agt. Haager en Schuurman.

20 vs. zilv. specie. 840 vn. gez. vleesch. 141 masten. *N. H. M.*

Van Cheribon per praauw sampang gez. Kartinah.

210 pic. rijst. *Thee Boen.*

Van Singapore per Fr. schip *Joachim*, gez. Delhomme. agt. Suermondt en co.

438 bn. gambier. *Order.*
64 bn. goenie-zakken. 240 coll. touwwerk. 2000 planken. 31 ks. castor-olie. *Aratheon.*
3320 planken. 4 kn. hoeden. *Joakim.*
100 schuitjes tin. 100 ks. sago. *Busing Schröder en co.*
1100 planken. *Morgan Melbourn en co.*
1000 planken. *van Slooten Morgan en co.*
754 planken. *Adam en co.*
20 bn. goenie-zakken. 11 ks. kramerijen. *Metzendorff Wilmans en co.*
2 ks. kramerijen. *Bahre en Kinder.*
3700 planken. *Moh. Jawas.*
112 pakk. touwwerk. 73 do. goenie-zakken. *Joakim.*
1 bl. goenie-zakken. *Order.*

Van Singapore per ned. schip *Cornelia*, gez. Lamers. agt. Haager en Schuurman.

50 tobb. geeloker. *Order.*
9 kn. zeep. 161 zakk. zaden. 2800 planken. 2 bn. leder. *Aratheon.*
2 coll. diversen. *Leroux en co.*
10 vn. olie. 162 zakk. tarwe. 2 pakk. stoelen. *Metzendorff Wilmans en co.*
23 40/100 pic. was. *Mc. Ewen en co.*
338 planken, *Martin Dyce en co.*
10 bn. goenie-zakken. *Aratheon.*
3046 planken. *Nahopiet.*
11 bn. goenie-zakken. 188 pakk. touw. 3000 planken. 24 zakken zaden. *Andreas en co.*
51 bn. goenie-zakken. 4900 planken. 2 pakk. parapluies. 46 zakk. corianderzaad. *Joakim.*

Van China per ned. schip *Broedertrouw*, gez. Hordyk. agt Kopersmit en co.

46 coll. chin. goederen. *de Weerdt Ruyl en co.*
4 coll. zijde goederen. *Bahre en Kinder.*
200 kn. gember. 27 coll. chin. goederen. *Pandel en Stiehaus.*
2 coll. papieren. 6 tobb. olie. 35 do. roode inkt. 55 pakk. papier. 100 do. matten. 100 kn. gember. 14 do. speelgoed. 3 do. schilderijen. 158 coll. chin. goederen. *Haager en Schuurman.*
835 coll. chin. goederen. *Nio Banghie,*
1012 kn. thee. 9 coll. diversen. *Kang Kengtiong.*
190 kn. thee. 100 do. gember. 25 tobb. olie. 10 kn. papier. 3202 coll. chin. goederen. toebeh. aan div. *Chinezen.*
400 kn. gember. 150 do. josticks. ....
325 coll. chin. goederen. *Order.*
20 kn. man. sigaren. 20 do. gember. 1 do. schilderijen. 1 do. speelgoed. *Gezagv.*
1000 coll. chin. goederen. 85 do. vuurwerk. 1491 kn. thee. 12 kn. schilderijen. *voor Samarang.*

Van Bushire per Eng. schip *Bernicia*, gez. Jamin.
agt. Maclaine Watson en co.

2523 coll. dadels. 1550 zakk. tarwe. 497 kalb. ghie. 291 coll. rozenwater. 43 zakk. kruidnagelen. 16 do. galnoten. 25 coll. was. 65 do. wijn. 1 do. rijst. 1 kt. juweelen. 2 pakjes specie. 137 coll. zaden. 2623 do. gedr. vruchten. *Nakapiet.*
995 zakk. tarwe. 284 coll. zaden. 26 zakk. galnoten. 108 coll. was. 44 do. saffloer. 309 do. rozenwater. 8 do. wijn. 407 kalb. ghie. 7 coll. kleinigheden. 1 do. provisien. 4 do. zijde. 1 do. coralen. 4 pakjes specie. 2554 zakk. dadels. 8 do. salpeter. 20 coll. vet. 20 do. blaauwsteen. 12 do. touwwerk. 3974 do. gedr. vruchten. *Andreas en co.*

Van Sumbawa per ned. ind. schip *Fatheol Rachman*, gez.
Said Alie bin Achmat Alhadie.

237 paarden. $15\frac{1}{2}$ pic. was. *Said aloewie Satrie.*

Van Becassie per praauw sampang gez. div.

275 pic. rijst. *Lie Tjoehok.*

Van Poeloe Gadoeng per praauw sampang gez. div.

200 pic. rijst. *Woan Boen.*

Van Passilian per praauw sampang gez. Kairoen.

250 pic. rijst. *Lie Tiang.*

Van Rotterdam per ned. schip *Maleijer*, gez. Bok.
agt. de Weerdt Ruyl en co.

20 vs. specie. 25 kn. opium. 226,300 metselsteenen. 220 bn. koffijzakken. 27 kn. aardewerk. 1 kt. goudgalon. *N. H. M.*
26 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*
4 ks. zeildoek. *Haager en Schuurman.*
25 fusten bier. *Landberg en co.*
1 kt. kleederen. *Martin Dyce en co.*
6 ks. wijnen. 141 kn. bier. *v. Ommeren Rueb en co.*
145 coll. manufacturen. *Moormann en co.*
10 ks. kramerijen. *Bahre en Kinder.*
2 ks. piano. *Hubert.*
27 coll. ijzerwaren. 2 pakk. manufacturen. *Busing Schröder en co.*
50 ks. theelood. *Tiedeman en v. Kerchem.*
10 coll. manufacturen. *de Weerdt Ruyl en co.*
100 vn. boter. *Order.*
1 kt. meubelen. *v. Ommeren Rueb en co.*
15 ks. provisien. 24 roll. zeildoek. *Gezagv.*

voor Samarang.

465 stav. en 18 boss. ijzer. 4 stav. staal. 4 tross. touwwerk. 1 kt. ijzerwerk. 4 do. blik. 1 kistje monsters. 30 ks. manufact. 1 pakje monsters. 100 vs. boter.

voor Soerabaya.

4 md. min. water. 1 kt. zilverwerk. 4 ks. meubelen. 1 do. diversen.

Van Passilian per praauw sampang div. gez. ....

630 pic. rijst. *Lie Tiangbo.*

Van Tanara per praauw sampang div. gez. ....

400 pic. rijst. *Ang Theng en Thio Kosseng.*

Van Cheribon per praauw Tjemplong gez. Mardjanie.

240 pic. rijst. *Gezagv.*

Van Samarang per praauw Tjemplong gez. Aboe.

7 koij. rijst. *Gezagv.*

Van Soerabaya en Samarang per ned. ind. stoomb. *Koningin der Nederlanden*, gez. Prins. agt. Maclaine
Watson en co.

3 ks. koopmanschappen. 17 cod. sam. sarongs. 8 do. zijde plangies. 8 pedattie assen. $3777\frac{1}{2}$ ℔ indigo. 35 cod. bat. goederen. $1^{40}/_{100}$ pic. lak. 5 pakk. leder. 5 kn. batiks. 2 do. tuigen. 6 coll. diversen. 2 kasten. 1 kistje. 2 kn. boeken. 39 do. provisien. 49 tromm. beschuit. 1 do. kleederen. 2 coll. diversen. 1 pak. 1 kt. naalden. 1 do. boeken. 1 pak. 2 trommels. 1 kist. 16 rotting-stoelen. 1 kist. 8 kistje monsters. 65 tromm. beschuit. *Order.*
70 kn. opium. 1 do. manufact. 10 bn. shirtings. uit entrep. 950 ps. sp. matten. 5 pic. java koperwerk. 2 kn. genetrie. 3 do. tuigen. 15 cod. zijde plangies. 5 do. bat. slendangs. 30 do. do. hoofddoeken. 200 pic. koper. *Lading voor Singapore.*
37 cod. bat. sarongs. 2 pakk. garen. *Lading voor Muntok.*

Van Amsterdam per ned. schip *Derk Arnold*, gez. W. Wittebol.
agt. Paine Stricker en co.

10 vs. zilv. munt. *N. H. M.*

Van Engeland per ned. schid *Bommelerwaard*, gez. Loos.
agt. Burt Mijrtle en co.

47 vn. bier. 266 coll. manufacturen. *Adam en co.*
56 coll. manufacturen. *Mc. Ewen en co.*
14 coll. coralen. *Tolken Voget en co.*
14 coll. manufacturen. 7 do. machinerien. *Maclaine Watson en co.*
153 coll. manufacturen. *Agenten.*
100 tonn. steenkolen. 2 booten. 25 coll. machinerien. 18 do. verfwaren. 2 tross. touwwerk. *Cores de Vries.*
143 coll. machinerien. *Fraser Eaton en co.*
1000 ks. zeep. *Hunter Houghton en co.*
13 ks. geel-koper. 1 vat spijkers. 18 coll. ijzerwerk. 23 do. glaswerk. *Bahre en Kinder.*
21 coll. glaswerk. 44 do. manufacturen. *Pitcairn Syme en co.*
127 coll. manufacturen. *Moormann en co.*
3700 ks. zeep. 15 ankers. 53 coll. manufacturen. 505 do. aardewerk. *Anderson Tolson en co.*
91 coll. manufacturen. *de Weerdt Ruyl en co.*
11 kettingen. 7 ankers. 2 vn. blokken. 110 coll. manufacturen. *Pandel en Stiehaus.*
2 ks. papier. 2500 ks. zeep. 1 kt. 1 milodium. *Morgan Melbourn en co.*
58 coll. manufacturen. *Martin Dyce en co.*
89 md. aardewerk. 11 coll. manufaturen. *Busing Schröder en co.*
7 coll. diversen. *Kingdom.*
286 kn. manufacturen. 205 blikk. verfwaren. 15 ks. blik. *Order.*

Van Mauk per praauw sampang gez. div.

765 zakk. rijst. div. Chinezen.

Van Becassie per praauw sampang gez. div.

275 pic. rijst. *Lie Tjoehok.*
200 boss. padie. *Satrien.*
1010 zakk. rijst. 60 krandj. suiker. *Tan Sieng.*

Van Tjikarang per praauw sampamg gez. div.

88 pic. rijst. *Adjiem.*
75 zakk. rijst *v. d. Biesen en Zoon.*

Van Tanara per praauw sampang gez. Saiet.

230 pic. rijst. *Ang Hoeij.*

Van Indramaijoe per praauw Maijang gez. Rieban.

1 kt. bat. goederen. 100 led. kisten. *Lo Hokseng.*

Van Bantam per praauw sampang gez. div.

80 pic. rijst. 2 do. tamarinde. *Io Tamnie.*
3 pic. triepang. 3 do. olie. 10 do. katjang. 3 do. rijst. *Oeij Boe.*

Van Tagal via Cheribon per praauw sampang gez. Tambie.

76 pic. olie. *Tan Siengkang.*
150 pic. katjang. 4 doz. stoelen. *Pekwat.*

Van Rotterdam per ned. schip *Gerardus Jacobus*, gez. Buys.
agt. Suermondt en co.

100 leggers. *Order.*
10 vs. specie. *N. H. M.*

Van Soerabaya en Samarang per ned. ind. stoomb. *Banda*,
gez. Neijts. agt. Cores de Vries.

60/m. java sigaren. *Lie Oen.*
34/m. java sigaren. 25 pic. klap. olie. 4 corg. koehuiden. *Tan Jan.*
1 kt. satijn. *B. van Leeuwen en co.*

2 ks. tegels. 5 do. meubelchits. 23 gedr. katoen. 5 do. gev. katoen. 8 do. manufact. 5 do. a. r. katoen. *Adam en co.*

Lading van de Molukkes.

22 ks. kaijoepoetie-olie. 1 do. naturalien. 20 do. koopmanschappen. 1 kt. kramerijen.

UITVOER.

Naar Nederland per ned. schip *Electra*, gez. Wegman.
agt. Suermondt en co.

10,300 ℔ indigo. *Paine Stricker en co.*
10,458 ℔ indigo. *Bahre en Kinder.*
140 legg. arak. *Maclaine Watson en co.*
60 » » *van Ommeren Rueb en co.*
57 » » *Dummler en co.*
50 ks. soija. *v. d. Beek en Crone.*
30/m. man. sigaren. 2 ks. jap. goederen. 12 ℔ tabak. *de Fiennes.*
42 legg. arak. 2 naturalien. enz. 17 pic. notenmuscaat. 2 do. foelie. *Moormann en co.*
5530 pic. rijst. 90 do. sapanhout. 55 legg. arak. 10 ks. boomwas. $1225\frac{1}{2}$ ℔ indigo. 3 naaikistjes. 1 kt. diversen. *de Weerdt Ruyl en co.*
180 pic. rotting. 9767 do. rijst. 2850 ps. buffelhuiden. 3 coll. jap. goederen. *Agenten.*
$2^{93}/_{100}$ pic. benzoin. 10 do. was. 48 do. gom dammer. 127 do. gomelastiek. 20 doz. specerij olie. *Hunter Houghton en co.*

Naar Indramaijoe per praauw sampang gez. Moioedien.

1266 ps. zakken. 2 ks. provisien. 1 pak boeken. *Tiedeman en v. Kerchem.*

Naar Cheribon per praauw sampang gez. Moeloe.

18 ks. wit katoen. 950 bund. aardewerk. 1 kt. thee. 1100 ps. zakken. *Lie Tjoelieng.*
1 kt. slendangs. 10/m. man. sigaren. 1 kt. chitzen. *Tan Ehleng.*

Naar Havana per ned. schip *Prins Hendrik*, gez. Topper.
agt. Dummler en co.

$7029^{88}/_{100}$ pic. rijst. $61^{21}/_{100}$ do. rotting. *Bahre en Kinder.*

Naar Zweden via Samarang per Zw. schip *Esther*, gez.
Esser. agt. Metzendorff Wilmans en co.

$55/_1$—$8/_2$ legg. arak. 60 pic. koffij. 123 do. suiker. *Agenten.*

Naar Tagal per praauw sampang gez. Tarsa.

40 coll. machinerien. *Pitcairn Syme en co.*
1 kt. pedattie assen. *Paine Stricker en co.*

Naar Toeban per praauw Tjemplong gez. Noltohoend.

11 ks. div. koopmanschappen. *Tio Tjoenhoat.*

Naar Soerabaya en Samarang per ned. schip *Ana Serie*,
gez. Said Awab bin Oemar Satrie.

530 stav. ijzer. 1 kt. blikwerken. 8 do. parapluien. 1 vat kramerijen. 3 coll. manufact. 1 kt. zeildoek. 50 do. kaarsen. *Metzendorff Wilmans en co.*
3 ks. madapoll. 11 ps. zijde ginghams. *Said aloewie Satrie.*
31 md. aardewerk. $1^{90}/_{100}$ pic. cardamon. *Arathoon.*
1 kn. sig. kokers, glaswerk en kramerijen. 4 coll. glaswerken. 5 ks. caster-olie. 10 md. bier. 20 bladen-zink. 1 kt. karaften. 3 do. zeilgaren. $23^{65}/_{100}$—$14^{25}/_{100}$ pic. touwwerk. *Joseph.*
13 coll. madapoll. 5 vn. meel. *Said Aloewie bin Oemar Satrie.*

Naar Pecalongan per ned. schip *Passekan*, gez. Lim Ketjiang.

60 kn. div. koopmanschappen. 20 ps. woll. dekens. 1 pak do. do. 15/m. man. sigaren. 23 vs. verf. *Lim Kimlok.*
25/m. man. sigaren. 1 kt. glazen. 1 do. kleinigheden. *Gaspers.*
1/m. man. sigaren. *Sim Tiantjoan.*
20 ks. roode wijn. *Metzendorff Wilmans en co.*
1000 ps. vloersteenen. *Lim Ketjiang.*
3 ks. materialen. 8 vn. gereedschappen. $\frac{1}{2}$ vat teer. *Gouvernement.*
8 md. aardewerk. 1 kt. mousselines. 1 do. kain pandjangs en doeries. *Said aloewie Satrie.*

Naar Pontianak per ned. ind. schip [illegible]

640,000 ℔ steenkolen. *Gouvernement.*

Naar Samarang per ned. ind. stoomb. *Langan Lamongan*,
gez. Deighton. agt. Maclaine Watson en co.

4 ks. boeken. enz. *Sie Yoetiang.*
1 kt. zijde stoffen. 4 do. chitzen. *Lim Seng.*
4 bn. chitzen. 27 ks. div. lijnwaden. *Tjie Yoekie.*
34 ks. gedr. katoen. uit entrep. 37 ks. kramerijen. *Busing Schröder en co.*
20 ks. kaas. *van Riet en ter Gouw.*
2 ks. kaas. 1 do. haring. 1 fromageede gruijer. *van Kleeff en co.*
1 kt. boeken. *Peter.*

Naar Borneo's Westkust per ned. ind. stoomb. *Padang*, gez.
Bosch. agt. Cores de Vries.

1 kt. shirtings. uit entrep. *Burt Mijrtle en co.*
1 kt. manufacturen. uit entrep. *Bahre en Kinder.*
2 md. min. water. 1 md. suiker. 10 ks. provisien. 2 do. lampen. 1 do. schoenen. 8 do. champagne. 6 do. zuren. 20 md. suiker. 2 vn. meel. 6 do. ingl. groentens. 2 ks. siropen. 3 ks. glas en aardewerk. 1 do. schrijfbehoeften. 2 vs. wijn. 1 do. glaswerk. 30 blikjes meel. *v. d. Meulen en co.*
120 keld. genever. uit entrep. *John Pryce en co.*
50 ks. genever. 3 vn. bier. 2 kn. bier. 1 vat appelen. 2 ks. cognac. 2 ks. madera. 2 do. portwijn. 3 do. champagne. 7 do. roode wijn. 1 do. bierglazen. 1 do. glaswerk. 2 do. lamp. en glazen. 1 kt. aardewerk. 2 do. kantoorlampen. 2 do. porceleinwerk. 2 do. keukengereedschappen. 2 do. banket. 1 do. laken. 3 do. zuren. 1 do. lampen. 1 do. milit. versierselen. *Leon.*
12 ks. brandewijn. 30 md. bier. 37 ks. cognac. 100 keld. genever. 20 ks. pale-ale. 50 keld. genever. 10 do. wijn. uit entrep. 6 blikken meel. 1 kt. boeken. uit het reg. pakhuis. 55 ks. valkbier. uit entrep. *v. d. Meulen en co.*
10/m. man. sigaren. uit entrep. *Mc. Ewen en co.*
3 vn. bier. 1 kt. bier. 3 do. kramerijen. 1 do. hang-lampen. *Leon.*
1 vat vleesch. uit entrep. *Cores de Vries.*
1 kt. provisien en kramerijen. 2 kt. milit. versierselen. *Pandel en Stiehaus.*
1 kt. diversen. uit entrep. *Vaupel en co.*
f 50,000.— zilv. munt. *f* 100,000.— rec. 17 stav. ijzer. 2 boss. staal. 75 kruiwagens. 936 coll. div. gouv. goederen. *Gouvernement.*

Naar Hamburg per Hamb. schip *George Heinrich*, gez.
Lutjen. agt. Bahre en Kinder.

3855 pic. rijst. 1477 do. suiker. 80 do. gom dammer. $26\frac{1}{2}$ do. kaneel. 58 do. rotting. 30 do. sapanhout. 616 ps. buffelhuiden. 639 do. koehuiden. 9 ks. jap. lakwerk. 1 do. kramerijen. 1 do. provisien. *Agenten.*
1 kt. manufacturen. *Aan boord gebleven lading.*

Naar Nederland via Soerabaya per ned. schip *Jean*, gez. A. v. d. Tak. agt. van Ommeren Rueb en co.

20 ks. rhijnwijn. *v. Ommeren Rueb en co.*
7 ks. specie. *Gouvernement.*
30/m. zakken. *N. H. M.*

voor Nederland.

500 pic. tin. 50 do. verfhout. *N. H. M.*

Naar China via Singapore per Eng. schip *Whampoa*, gez.
Geoles. agt. Maclaine Watson en co.

50 ks. champagne. 1 kt. 1 piano. 10 do. provisien. uit entrep. *Suermondt en co.*
105 ks. wijn. uit entrep. *Metzendorff Wilmans en co.*
50 keld. genever. uit entrep. *Reijnst en Vinju.*
3 pic. kalk. *Hunter Houghton en co.*
16 ks. manufacturen. uit entrep. *Martin Dyce en co.*
1200 pic. rijst. *Nio Banghie.*
1800 ps. sp. matten. *Oei Ingdjang.*

430 ps. sp. matten. *f* 180.— specie. *Tan Tianteng.*
120 ps. sp. matten. *Ko San.*
f 1200.— zilv. specie. *Tjam Ba.*
1300 ps. sp. matten. *Oeij Poa.*

Naar Nederland via Samarang en Soerabaya per ned. sch[illegible]
Waalstroom, gez. Millink. agt. Landberg en co.

26 coll. machinerien. 4 kn. ijzerwerk. *van Heel.*
1 kt. ijzerwerk. *de Weerdt Ruyl en co.*
2 ks. ijzerwerk. *'s Jacob.*
2 ks. ijzerwerk. *v. Lawick.*
3 rondsels. *Lucassen.*
1 vat medicijnen. *Schröder.*
156 coll. manufacturen. *Busing Schröder en co.*
37 bn. koffij-zakken. *N. H. M.*
25 keld. genever. 15 kn. bier. *Order.*
Zie verdere lading voor Samarang en Soerabaya. Java-B[illegible] 28 Mei 1856 no. 43.

Lading voor Nederland.

300 pic. tin. 40 do. verfhout. *N. H. M.*

Naar Tagal per praauw Maijang gez. Dasiepen.

50 pic. lange peper. 11 do. suiker. 40 zeep. 5 corg. hout[illegible] *Lauw Engsoeij.*

Naar Muntok per ned. ind. schip *Noorfel*, gez. Said Oemar [illegible]

1620 pic. rijst. *Gouv. Commissionair.*
1 pak stroolappen. *Gouvernement.*

Aan- en Uitvoer te Samarang *van den* 15 *tot en met den* 29 *Mei* 1856.

AANVOER.

Van Batavia per ned. ind. bark *Kim Tianhoat*, gez. Oeij Bi[illegible]

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 17 Mei 1856 no. 40.

Van Batavia per ned. ind. stoomb. *Langan Lamongan*,
gez. Th. Deighton.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 31 Mei 1856 no. 44.

Van Batavia per ned. ind. bark *Alnoor*, gez. Sech awab bin awab [illegible]

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 17 Mei 1856 no. 40.

Van Batavia per ned. ind. stoomb. *Koningin der Nederland[en]*,
gez. J. Prins.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 31 Mei 1856 no. 44.

Van Batavia per ned. ind. stoomb. *Langan Lamongan*,
gez. Th. Deighton.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 31 Mei 1856 no. 44.

UITVOER.

Naar Batavia per ned. ind. bark *Noga Laut*, gez. F. A. P. We[illegible]

640 st. balken en 40 st. dood-kist-planken. *B. Kopersmit en co.*

Naar Batavia per ned. ind. stoomb. *Langan Lamongan*,
gez. Th. Deighton.

Zie Aanvoer te Batavia Java-Bode dd. heden no. 46.

Naar Batavia per ned. ind. bark *Marianne Antoinette*,
gez. J. C. Lebert.

2376 st. balken en 116 st. dood-kist-planken. *B. Kopersmit en* [illegible]

Naar Batavia per ned. ind. bark *Alnoor*, gez. Sech awab bin awab [illegible]

Zie Aanvoer te Batavia Java-Bode dd. 17 Mei 1856 no. 40.

Naar China en Singapore per Eng. bark *Emigrant*, gez A. de [illegible]

50 pic. straat-peper. (50 kn. rhijnwijn. uit entrep.) *Damnitz* [illegible] 25 keld. genever. 5 kn. holl. bier en 5 kn. wijn. uit entrep. [illegible]

Naar Batavia per ned. ind. [illegible]
gez. [illegible]ton.

Zie Aanvoer te Batavia Java-Bode dd. heden no. 46.

Aan- en Uitvoer te Soerabaija *van den* 12 *tot en met den* 27 *Mei* 1856.

AANVOER.

Van Batavia per ned. ind. schip *Hamadanie*, gez. C. B.
Young. agt. R. M. Pereira en co.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 17 Mei 1856 no. 40.

UITVOER.

Naar Balie per ned. ind. bark *Fatheol Rachman*, gez.
Hadjie Mohamat Kassim.

26 kn. en bn. lijnwaden. *Adam en co.*
3 kn. shirtings. *van Leeuwen en co.*
1 kt. en 2 bn. madapollams. *Fraser Eaton en co.*
100 st. eur. waterglazen. 20 st. led. kisten. $2^{25}/_{100}$ pic. koperw[erk.] eenige glaswerken en kleinigheden. *Gezagv.*

Naar Padang via Batavia en [illegible] per ned. ind. stoomb.
Padang, gez. G. Bosch.

Zie Aanvoer te Batavia Java-Bode dd. 11 Junij 1856 no. 47.

Naar Nederland per ned. schip *Rijswijk*, gez. N. J. Bijl.

1241 st. runder-huiden. 49 st. buffelhuiden. 70 pic. rotting. [illegible] pic. koffij. $7500^{67}/_{100}$ pic. suiker. 105 kn. kop. duiten. *N. H.* [illegible]

Naar Nederland via Passaroeang per ned. schip *Anna Digna*,
gez. C. Ouman.

$3001^{54}/_{100}$ pic. suiker. 2500 pic. koffij. 400 pic. kopergeld. 140 [illegible] 320 pic. rotting. *N. H. M.*

Naar Balie per ned. ind. schoen. *Kiat Lie*, gez. Tjoa Tingbing[illegible]

4 bn. ongebl. katoen. 2 kn. opium. *Mc. Millan Marten en co.*
2 kn. opium. *Fraser Eaton en co.*

Naar Banjarmassing per ned. ind. schoener *Martora*,
gez. Mohamat Amin.

25 coll. div. dranken en eenige kleinigheden. *[illegible] Martens.*
f 350 aan sp. matten. 17 kn. rozijnen. *Gezagv.*
21 ks. rozijnen. 5 pic. nagelen. 5 pic. suiker. 3 kn. voetzoekers. [illegible] corg. plangies. *Intjik Abdolla.*

Naar Molukkos per ned. ind. bark *Fatheol Moebarak*,
gez. Hadjie Moeda.

4800 pic. rijst. *Sech awab Baboe Said.*

Naar Nederland per ned. ind. schip *Philomela*, gez.
Curtis Redman.

$234^{40}/_{100}$ pic. rotting. $1431^{64}/_{100}$ pic. koffij. 9000 st. koehuiden. [illegible] st. buffelhuiden. $6911^{75}/_{100}$ pic. suiker. $95^{30}/_{100}$ pic. koffij. [illegible] pic. foelie. $6^{00}/_{100}$ pic. notenmuscaat. $1^{92}/_{100}$ pic. foelie. *Fraser Eaton en co.*
2000 st. koehuiden. *Major Matzen en co.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUIN[illegible]

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag 14 Junij 1856, No. 48.

BELGIE.

Men schrijft van Luik: wanneer iemand op het platteland sterft, is het de gewoonte, om, van welken ouderdom of geslacht de overledene moge zijn, hem zijne beste kleederen aan te trekken en met sieraden te omhangen, zelfs met edele gesteenten van eenige waarde. Dit is een oud gebruik, dat door die goede lieden, zoo bezorgd naauwkeurig de gewoonten onzer voorouders te bewaren, nog steeds geëerbiedigd wordt en het is op nieuw dezer dagen in onze provincie, op eene weinig gewone wijze, in practijk gebragt. In het dorp M...... digt bij Hay, was een jong meisje overleden en alvorens haar voor altijd in de doodkist neer te leggen, werd zij behoorlijk opgeschikt, het hoofd versierd met een muts en het ligchaam in haar mooiste shwal gewikkeld. Men vergat niets, noch het gouden kruis, noch haar rozekrans, noch hare fijnste schoenen.

De kist was reeds digt gemaakt, toen men, als vergeten op een stoel liggende, een voorwerp ontwaarde, dat der overledene had toebehoord. Om de schim der doode te bevredigen, haastte men zich de doodkist weder te openen en aan haar zijde werd eene...... parapluie! neergelegd. Laat ons hier bijvoegen, dat dit al den omstanders als zeer natuurlijk voorkwam en zonder twijfel was het niet voor de eerste maal, dat een doode in het dorp M...... in zulk gezelschap ter aarde werd besteld.

FRANKRIJK.

Er is sprake van buitengewone maatregelen, die de regering zal nemen om de uitbreiding der kolonisatie van Algerië te bevorderen. Men zegt zelfs, dat massaas kolonisten derwaarts zullen worden overgebragt, met name vijftig duizend Chinezen, die er de moerbezieplant en den katoenboom moeten aankweeken. Deze arbeidzame, matige, ondernemende en vooral met de zucht tot landverhuizing bezielde Aziaten zullen zich, naar men verwacht, even gemakkelijk in Noord Afrika acclimatiseren als op de talrijke eilanden van Azië, alwaar men ze als ambachtslieden en landbouwers aantreft, in de spaansche kolonie der Philippijnsche eilanden, alwaar zij het hoofdbestanddeel der bevolking uitmaken, en in Californië, alwaar zij reeds bij duizenden gevestigd zijn.

Parijs, 19 Maart. De keizer ontving gisteren den heer von Manteuffel, en de gevolmagtigden, die hunne gelukwensching aanboden.

De keizer zeide onder anderen, in antwoord op de toespraak van graaf Walewski: »Ik gevoel mij gelukkig, dat de Voorzienigheid mij een zoon heeft geschonken, juist op een oogenblik dat eene algemeene verzoening voor Europa op handen is. Ik zal mijnen zoon opvoeden met inprenting van het grondbeginsel, dat de volken niet moeten zelfzuchtig zijn en dat de rust van geheel Europa afhankelijk is van elke natie.

— Het kind des keizers heeft drie minnen. De eerste van dit drietal, vroeger min in het gezin van den heer Halphen, krijgt maandelijks 1500 francs.

— In de omstreken van Mault had onlangs een geneesheer, tegen een vrij hoogen prijs, een paard gekocht, oogenschijnlijk zonder het minste gebrek. Spoedig echter bespeurde hij, dat hij bedrogen en het paard schichtig was. Zoodra het nacht werd, joeg zelfs de schaduw van een kleinen hoop steenen het dier schrik aan, en daar nu een geneesheer op het platte land verpligt is alle uren van den dag uit te gaan, zoo was dit wel een hoofdgebrek, waarom hij het voornemen had het paard weder te verkoopen, toen een zekere Hendrik C...., een paardenafrigter van beroep, aan wien hij dat voornemen mededeelde, hem aanbood het dier in acht rijtoeren van dat gebrek te genezen, waarmede de geneesheer genoegen nam.

Den volgenden dag kwam Hendrik C.... dan ook tegen den avond, besteeg het paard en gaf het eene duchtige les in het open veld, zoodat, toen hij twee uren later terug kwam, het dier beefde als een aal, bedekt was met schuim, doch ook zoodanig door de kracht zijns berijders was overheerscht, dat deze er nagenoeg mede konde doen wat hij wilde. Den dag daarop kwam Hendrik C.... op nieuw, om het dier eene tweede les te geven, doch den heer des huizes aan tafel vindende en dezen niet willende storen, ging hij alleen naar achteren om het paard te halen. Eenige minuten later hoorde men uit den stal een akelig hulpgeschreeuw klinken, vermengd met een verschrikkelijk leven en een vervaarlijk gehinnik.

De geneesheer schoot dadelijk met zijn knecht toe, om de oorzaak van dat helsch leven te vernemen. In den stal komende, werden zij door schrik bevangen, den armen Hendrik C.... uitgestrekt onder de ruif ziende liggen, terwijl het paard, met gloeijende oogen en neergeslagen ooren, op hem geknield lag en hem met de meeste woede beet.

Beiden wierpen zij zich op het dier en trachtten hem zijne prooi te doen loslaten, doch te vergeefs, tot dat de knecht op de gedachte kwam, hem een zak over den kop te werpen en in de neusgaten te grijpen, waardoor men het paard dwong op te staan en Hendrik C.... van onder de ruif kon halen. De ongelukkige bevond zich in een deerniswaardigen toestand.

Zoodra het paard, dat hij den vorigen dag zoo streng behandeld had, hem den stal zag intreden, was het woedend geworden, had hem in den schouder gebeten, ter aarde geworpen, en was op hem geknield. In dien benepen toestand wilde Hendrik C...., om het het ademen te beletten, het paard in de neusgaten grijpen, doch het dier scheen dat voornemen te raden en beet hem zoo geweldig in de uitgestoken hand, dat hij die als het ware vermorselde.

Behalve die wond, welke het afzetten der vuist noodzakelijk maakte, had de ongelukkige nog verscheidene beten in de armen en borst en een rib gebroken. Zeldzaam zijn de voorbeelden, dat een paard zich wegens mishandeling wreekt, doch het eerste is het niet.

DUITSCHLAND.

Weenen, 4 Maart. De keizer heeft den vorst aartsbisschop van Agram tot krooncardinaal benoemd. De *Breslauer Zeit.* doet opmerken, dat Oostenrijk sedert meer dan een halve eeuw geen krooncardinaal bezat. Onder de vorige regeringen had men van dit regt geen gebruik gemaakt, en nieuwe onderhandelingen tusschen Oostenrijk en Rome waren er noodig om dit regt weder geldig te maken. Hetzelfde blad gelooft dat de keus van den aartsbisschop van Agram veelbeteekenend is. De keizer heeft genoemde waardigheid geschonken aan dien kerkvorst, die onder alle bisschoppen des rijks bij zijnen uitgevaardigden herderlijken brief zich door de grootste gematigheid, loyauteit en verzoeningszindheid onderscheidde. De benoeming moet echter nog door den paus bekrachtigd worden.

Weenen, 8 Maart. Met betrekking tot de uitbreiding der oostenrijksche marine behelst het dagblad van Verona de volgende opmerkingen:

»De keizer heeft last gegeven tot den aanbouw van drie nieuwe linieschepen. Duitschland heeft zijne vloot verkocht, en zijne vlag is van de zeeën verdwenen; Oostenrijk echter beyvert zich onophoudelijk om zijne oorlogsvloot te vermeerderen, en is reeds de eerste zeemogendheid van Italië. Oostenrijk, in het bezit van een uitgestrekt kustland en een staat met 40 millioen zielen, is het aan zich zelf verschuldigd een eerbiedwaardige marine te hebben, wanneer staten van den derden rang, zoo als Zweden, Denemarken en Nederland, een aanzienlijke vloot bezitten. De republiek Venetië telde bij haren val 22 linieschepen, 15 fregatten en 147 oorlogsbodems van verschillend kaliber, gewapend met 2675 stukken geschut, zonder de galeijen, de galjooten enz, mede te rekenen.

»Wij hebben een uitgestrekten handel te beschermen en er kunnen nieuwe verwikkelingen komen, waarin de vloten zullen geroepen worden om de voornaamste rol te spelen, zoo als wij nog in de tegenwoordige krisis hebben gezien. De steeds toenemende uitbreiding onzer betrekkingen met het Oosten, maakt het ons tot pligt eene marine te hebben, in overeenstemming met onze behoeften. Wij wenschen de regering geluk met hare pogingen om onze oorlogsvloot tot stand te brengen en uit te breiden.''

(Met het oog op de vermindering der oostenrijksche landmagt, is de uitbreiding der zeemagt van dien staat een opmerkelijk feit.)

Weenen: 9 Maart. Het verdient opmerking en mag als een veelbeteekenend feit worden beschouwd, dat de *Wiener Zeit.*, ons officiëel blad, juist nu, kort vóór de bijeenkomst alhier van al de katholijke geestelijken van hoogen rang in Oostenrijk, den tekst openbaar maakt van de circulaire, die graaf Leo Thun, minister van eeredienst, reeds den 25 Jaunarij jl. aan de aartsbisschoppen en bisschoppen heeft gezonden. Deze circulaire mag als het programma worden aangemerkt, volgens hetwelk de regering een aanvang wenscht te maken met de tenuitvoerlegging van het concordaat; terwijl datzelfde document tevens de beste wederlegging in zich bevat van het verwijt, dat van ultramontaansche zijde er tot verontschuldiging der lombardisch-venetiaansche bisschoppen tegen de regering is gerigt, dat deze laatste namelijk bedoelde geestelijken niet heeft doen kennis dragen van hare voornemens en van de strekking des concordaats, en dus doende tot de sedert gewraakte handelingen dier geestelijkheid aanleiding had gegeven.

De minister van eeredienst verklaart in zijne circulaire, vóór alles: De staat acht het overeenkomstig, zoo wel met de kerkelijke als met de politike belangen, dat bij de tenuitvoerleging van het concordaat in alle bisdommen des rijks dezelfde maatregelen worden genomen, en overal volgens dezelfde grondbeginselen worde gehandeld. Daardoor is reeds vooruit alle aanspraak op een afzonderlijke stelling voor zekere kerkelijke provinciën voorkomen. Uitdrukkelijk wordt in het stuk verklaard: Z. M. verwacht dat de bisschoppen der monarchie, alvorens de uitkomsten van de beraadslagingen der weener synode zullen zijn verkregen, deze uitkomsten niet door *overijlde* maatregelen in een of meer disdommen zullen voorkomen of tegenwerken. Het initiatief op de synode behoort aan de bisschoppen; de keizer echter heeft zich voorbehouden, naar gelang van omstandigheden, zelf zekere vragen aan de vergadering ter overweging te onderwerpen. Met betrekking tot art. 9 van het concordaat, waarin gesproken wordt over de *repressieve* (dus niet *preventieve*) maatregelen (alzoo maatregelen ter *beteugeling* en niet ter *voorkoming*) tegen de drukpers, wordt de wensch uitgedrukt, dat daarvan een »voorzigtig gebruik'' worde gemaakt, en dat men er toe moge geraken op dit gebied gemeenschappelijk te werken. De regering heeft derhalve volstrekt niet de bedoeling de italiaansche kroonlanden, met betrekking tot de handhaving der drukpers, in een toestand te plaatsen, die ze op pariaas zou doen gelijken. Wat de den paus voorbehouden verkiezing betreft voor de waardigheden bij de metropolitaan- en suffragaankerken, zal echter geen inbreuk op het concordaat worden gemaakt, wanneer de paus bij het doen eener keuze acht slaat op eene aanbeveling van den keizer, en mitsdien kunnen de bisschoppen ook in het vervolg aan den keizer aanbevelingslijsten inzenden van personen tot vervulling der bedoelde hooge betrekkingen, zoo als dit tot dus verre het geval is geweest. Op dezelfde wijze wordt verwacht dat, bij het bezetten der opengevallen hoogleeraarambten in de theologie, de bisschoppen telkens daarover met de regering zullen in overleg treden. Wat het vervullen van kerkelijke beneficiën betreft, drukt de regering hare hoop uit »dat de noodzakelijkheid zich niet moge opdoen'' van den voorzigtigheidsmaatregel, dat bij eene zoodanige vervulling het voorbehoud wordt gemaakt van de vooraf te vragen toestemming van het wereldlijk gezag »een ruimer gebruik te maken dan tot dus verre bestaat.'' Wel is waar ontstaat, als een gevolg van het concordaat, de noodzakelijkheid, dat de kerk, wil zij in het bezit van nieuw eigendom geraken, daartoe de toestemming van de regering vraagt; doch het politieke gezag zal, tot dat deze aangelegenheid van het verwerven van nieuwen eigendom zal zijn geregeld, de noodige aanschrijving ontvangen, en het is volstrekt noodzakelijk dat de regering voortdurend het toezigt behoude over alles wat het eigendom der kerk is. Van herderlijke brieven en synodale besluiten moet telkens een exemplaar aan den minister van eeredienst worden ingezonden; deze indiening geschiedt door tusschenkomst van het provinciaal bestuur. Op deze wijze zal de staat, — daargelaten de vrijheid der kerk om eigendom te verwerven, en de vrijheid van het verkeer tusschen de geestelijken en de leden hunner kerspelen, — op beide punten zijne eigene belangen in het oog blijven houden. Ten slotte wordt, als een uitvloeisel van den geest des concordaats, aangemerkt, dat elke der beide magten, het staatsgezag en het kerkelijk gezag, niet gehouden is aan beschikkingen, die, hoezeer in ieders bijzonderen werkkring liggende, doch de belangen der andere magt van nabij betreffen, wanneer van zulke schikkingen niet vooraf mededeeling is gedaan en naar gelang van omstandigheden een gemeenschappelijk overleg over de betrokken aangelegenheid heeft plaats gehad. Tot bedoeld gemeen overleg zijn gewestelijke en gemeentebesturen, zoowel als de geestelijkheid verpligt.

Dit is de hoofdinhoud der circulaire. Ik heb gemeend u dien te moeten mededeelen, omdat dat document naar alle waarschijnlijkheid tot rigtsnoer voor de toekomstige houding der regering zal strekken. Uit die circulaire blijkt, dat de staat zijne eigene belangen niet aan het *bon plaisir* der kerk opoffert en zich in geen geval daartoe beperken zal, met gebonden handen het heerschen en besturen der kerk lijdelijk toe te zien. Ook mag het eene vereerende concessie aan de openbare meening genoemd worden, dat de regering zich heeft genoopt gevoeld, door haar officiëel orgaan den inhoud van meerbedoelde circulaire ter algemeene kennis te brengen. — De *Oesterr. Volksfreund*, het orgaan van ons *Severinus-Verein*, is gisteren door de policie in beslag genomen. Hetzelfde lot trof de *Theater-Zeitung* van Bäuerle.

Berlijn, 12 Maart. De jammerlijke dood van den heer von Hinckeldey stelt in deze stad alles, zelfs de gewigtigste feiten, en daarmede ook Pruissens deelneming aan de vrede-conferentiën, op den achtergrond. Algemeen is de deelneming in het lot, dat de diep te beklagen weduwe en zeven kinderen des overledenen treft. De koning is zeer aangedaan over het gebeurde, en betreurt innig zijnen trouwen dienaar. Voor het duel had von Hinckeldey aan den koning schriftelijk er van kennis gegeven, met bijvoeging dat het onvermijdelijk was; behalve de koning en de heer von Münchhausen, geheim-opperregeringsraad en lid van het Heerenhuis, Hinckeldey's secondant, wist niemand iets van de zaak. De heer von Rochow, die von Hinckeldey met het pistoolschot doodelijk in de borst trof, is 80 jaar oud. Onmiddellijk nadat zijn tegenstander gevallen was begaf hij zich tot een commandant en meldde hem het gebeurde. Hij gaf zijn eerewoord, zich tot nader order niet te verwijderen uit zijne woning, onder de Linden no. 9. Aldaar werd hij, op regterlijk bevel, gisteren avond tusschen 7 en 8 ure gearresteerd. Over die arrestatie verwondert zich niemand, doch wel rijst de vraag, of de heer von Hinckeldey ook zou zijn in hechtenis genomen, indien hij von Rochow had doodgeschoten. Heden is de heer von Rochow aan de militaire overheid overgeleverd, die hem echter niet in arrest heeft gehouden. De heer von Münchhausen is in zijne betrekking bij het departement van binnenlandsche zaken voorloopig geschorst.

DENEMARKEN.

Er is thans eene kwestie hangende, waarmede een der staten van Noordelijk Europa, Denemarken, bedreigd wordt. De Vereenigde Staten van Noord-Amerika hebben namelijk het tractaat, den 14 April 1826 met Denemarken voor 30 jaren gesloten, opgezegd, en tevens geweigerd den Sondtol, die voor Denemarken eene voorname bron van zijn financieel bestaan uitmaakt, langer te betalen. Daar de Amerikaansche regering gedreigd heeft om, des noods met geweld, de doorvaart door de Sond te forceren, omdat een gebruik, als het op geen wettigen grondslag steunt, zij het dan nog zoo oud, geen wettig verkregen internationaal regt daarstelde, heeft de Deensche regering, inderdaad beducht voor de gevolgen, en voornamelijk voor een aanval op het eiland St. Thomas, hare bezitting in Amerika, besloten het voorstel te doen tot eene capitalisatie van dien tol, waartoe alle belanghebbende staten zouden bijdragen naar de verhouding, die zij tot dus verre als tol betaald hadden. Tevens heeft zij voorgesteld om eene conferentie over deze aangelegenheid te Kopenhagen te houden. Daaraan is dan ook bereids ten vorigen jare gevolg gegeven, hoewel niet alle belanghebbenden gevolmagtigden benoemd hadden, en, wat wel te denken was — ook Noord-Amerika niet, dat intusschen verklaard had wel geneigd te zijn aan de Deensche regering eene schadevergoeding in eens toe te staan voor het bevaarbaar houden van den Sond en het onderhoud der noodige ankerplaatsen, bakens, enz. Het deed echter daarbij uitkomen, dat dit aanbod meer beschouwd moest worden als een bewijs zijner welwillende gezindheid, dan als erkenning van Denemarkens voorgewend regt, met aanbod tevens om het gezegde tractaat nog met twee maanden te verlengen, ten einde daardoor aan Denemarken den noodigen tijd te geven tot regeling der kwestie. Verscheidene nota's zijn te dier zake gewisseld, terwijl het voorstel der Deensche regering tot capitalisatie de som op 35.000.000 rijksdaalders stelt, welk bedrag verre beneden het capitaal is, dat vertegenwoordigd wordt door de jaarlijksche opbrengst. De gevolmagtigde van Rusland heeft, in een der eerste zittingen van de conferentie, zich gaafweg vereenigd met Denemarkens voorstel, terwijl die van Hanover en Mecklenburg zich daarbij aangesloten hebben, behoudens nadere instructien van hunne regeringen. Sedert heeft men zoo goed als niets meer van de Sondtol-conferentie zelve vernomen, welligt ook omdat niet alle gevolmagtigden van de noodige instructien voorzien waren, maar er is eene verklaring van lord Palmerston in het lagerhuis bekend, inhoudende dat tusschen de Engelsche regering en die van Denemarken nota's gewisseld worden ten aanzien eener schikking. Hoe die schikking zou zijn, of liever wat het voorstel van Engeland inhoudt, weigerde die staatsman voor het oogenblik mede te deelen. Wat Pruissen betreft, weet men dat eene commissie uit de tweede kamer zich voor de afschaffing

van den tol heeft verklaard, waaronder men echter alles behalve eene bewilliging verstaan moet in het Deensche voorstel tot capitalisatie. Van de Pruisische regering zelve schijnen ook gewigtige bezwaren te komen, daar als stellig medegedeeld wordt, dat zijn gevolmagtigde niet langer aan de beraadslagingen dienaangaande te Kopenhagen zal deel nemen, daar zij geen bevredigend resultaat van de conferentie verwacht. De toekomst zal dus later moeten leeren, hoe deze kwestie ten einde gebragt wordt.

— Eene binnenlandsche aangelegenheid, welke eene soort van conflict heeft gedreigd daar te stellen tusschen den koning van Denemarken en den troonopvolger, oom des konings, was zijne weigering, om den eed op de nieuwe constitutie af te leggen. Verschillende redenen werden daarvoor opgegeven, de voornaamste waarvan gezocht scheen te moeten worden in de omstandigheid, dat hij geen zitting had in den rijksraad. De kwestie van de eedsaflegging is echter uit den weg geruimd door het aannemen in den rijksdag van een door de regering gedaan voorstel, om den erfgenaam van den troon van die verpligting te ontheffen, terwijl de koning hem tevens, bij besluit, zitting verleend heeft in den rijksraad.

— Een elftal Sleeswijksche, Holsteinsche en Lauenburgsche leden van den rijksraad hebben het voorstel gedaan, dat de constitutie voor de gezamenlijke monarchie van 2 October ll. aan de provinciale vertegenwoordiging dier hertogdommen ter goedkeuring voorgedragen, en verder dat de wijzigingen die deze daarop mogten voorstellen, in den rijksraad in beraadslaging gebragt zullen moeten worden. Dit voorstel, hetwelk nagenoeg gelijkluidend is met een, door een lid in den Holsteinschen landdag gedaan (dat door die vergadering aangenomen, doch door den koning toen, als inconstitutioneel, verworpen werd), is door den rijksdag in overweging genomen.

Kopenhagen, 16 Maart. De rijksdag heeft van de regering mededeeling ontvangen, dat de Vereenigde Staten van Noord-Amerika voorgesteld hebben het tractaat betreffende den Sondtol, dat den 10 April afloopt, met twee maanden te verlengen. Met 54 tegen 12 stemmen heeft de rijksdag het wetsontwerp aangenomen, waarbij de erfgenaam van den troon ontheven wordt van de verpligting om den eed op de grondwet af te leggen. Zoo als men weet, is dit ontwerp ingediend geworden, om een einde te maken aan het tusschen prins Christiaan van Denemarken en de regering bestaande conflict.

RUSLAND.

— Er is vroeger sprake geweest van een brief door groot-hertog Constantijn, in zijne hoedanigheid van groot-admiraal, aan verscheidene ambtenaren bij het beheer der zeemagt gerigt. De *Times* maakt denzelven alsnu bekend. Die brief is gerigt aan den vice-admiraal von Wrangel, gedagteekend 7 December 1855 en ziet op de moeijelijkheden, waarin Rusland zich bevindt, gezinspeeld en derzelver oorzaken aangewezen te hebben, gaat de groot-hertog in de volgende bewoordingen voort:

»De menigte der formaliteiten verlamt bij ons de administrative handelingen en bedekt met den mantel van straffeloosheid den officielen leugen, zoo geheel en al bij ons in zwang. Werp een blik in onze jaarlijksche verslagen en rekeningen en gij zult er altijd in vinden, dat men de meest mogelijke werken heeft ten uitvoer gebragt, dat in alle takken van beheer voortgang heeft plaats gehad en dat de bevolene werken wel, niet met eene uitstekende maar met eene aan de behoefte beantwoordende vlugheid, worden uitgevoerd. Doch indien men met aandacht den werkelijken staat van zaken nagaat, wanneer men er in doordringt en denzelven in het ware daglicht beschouwt, indien men hetgeen wezenlijk bestaat onderscheidt van dat wat schijnt te bestaan, de waarheid van hetgeen half of soms geheel valsch wordt opgegeven, dan zal men slechts zelden eene stellige en afdoende slotsom aantreffen; oppervlakkig bestaat er niets dan een ijdele schijn, die naar ontkooping riekt! In deze officiele spreekwijzen vindt de waarheid geene plaats. Zij wordt vermomd en verborgen in spraakwendingen, en er bestaat geen officiele leugen, die haar kan doen boven drijven.

Ik verzoek uwe excellentie deze waarheidvolle woorden wel mede te deelen aan al de bureaux en ambtenaren bij het ministerie der zeemagt, van wie wij, bij het begin van het nieuwe jaar, jaarlijksche verslagen verwachten en hun te herhalen, dat ik geene lofrede, maar de waarheid zoek en vooral een naauwkeurig onderzoek, zoo wel naar de gebreken in eenigen tak van het beheer, welken ook, bestaande, als naar de misslagen, die daarin begaan kunnen zijn. Zeg hun ook, dat ik ieder verslag terug zal zenden, waarin ik verpligt zal zijn tusschen de lijnen te lezen, dat wil zeggen, verslagen, waarin men verpligt wordt de waarheid te zoeken in hetgeen niet gezegd wordt, eerder dan dat men die verneemt, door dat wat er in wordt vermeld.

Ik noodig uwe excellentie uit afschriften van dezen brief aan alle gezegde bureaux en ambtenaren te doen geworden.

CONSTANTIJN, *groot-Admiraal.*

— Men schrijft van St. Petersburg 15 Maart.

De ongeregeldheden, zich in het beheer van het leger voorgedaan hebbende, komen zwaar neer op de personen, die er voor verantwoordelijk zijn. De *Russische Invaliede* deelt heden mede, dat de keizer, vernomen hebbende, dat de bataillons, die in 1855 van de depôt divisie van het 6de legercorps tot versterking der troepen in de Krim gehouden waren, niet geheel gewapend zijn geweest en den marsch niet konden volbrengen, bij een dagorder van 12 Maart ernstig berispt heeft: 1°. den commandant van dat depôt, den luitenant generaal Marme, wegens nalatigheid in het bewaken der strikte opvolging door de personen aan zijn bevel onderworpen van de schriftelijke orders hunner meerderen, door welke nalatigheid de latere moeijelijkheden in den marsch dier troepen zijn ontstaan; 2°. den chef van den staf der infanterie reserven en depôts, den generaal von Bine, wegens de achtelooze en oppervlakkige wijze, waarop hij die troepen voor hun vertrek van Moscou in oogenschouw heeft genomen.

De generaal Wolkow II, die aan het hoofd stond dier bataillons, moet, op last des keizers, als aan de hoogste autoriteit over hunne ongenoegzame zamenstelling geen verslag gedaan en de ongeregelde uitdeeling der levensmiddelen onder hen toegelaten hebbende, voor een krijgsraad te regt staan, gelijk ook alle opper en mindere officieren dier bataillons, die, na onderzoek, blijken zullen schuldig te zijn aan al die ongeregeldheden en andere onwettige handelingen.

— Te Kroonstadt en in andere havens der golf zijn een groot aantal uitvindingen beproefd, bestemd om geheele vloten en legers te vernielen. Dat wat men door die proefnemingen verspild heeft, wordt op honderd duizend roebels geschat. Dan al die uitvindingen hebben niet aan het doel beantwoord en achtereenvolgend heeft men het onderzeesche werktuig tot vernieling van schepen, het onderzeesche plaatsen van palissaden, en het brandvocht, dat door middel van pompen moest worden uitgebraakt, moeten laten varen. Later hopen wij, dat de vrede den geest van uitvinding onzer nijvere landgenooten tot nuttiger zaken zal bepalen.

De tijdingen van Zuid-Rusland zijn, wat de gezondheid betreft, zeer onrustbarend. De typhus en cholera rigten onder de bevolking en onder de ophoopingen van troepen groote verwoestingen aan.

ZWITSERLAND.

Bern, 14 Maart. De kerkelijke conferentiën te Freiburg tusschen de leden van het cantonnaal bewind en de afgevaardigden der geestelijkheid van het bisdom, hebben eindelijk tot een uitkomst geleid, in dien zin, dat een ontwerp-reglement is tot stand gebragt, volgens hetwelk het burgerlijk en het kerkelijk gezag naast en met elkander kunnen bestaan. Deze schikking moet aan de goedkeuring der contracterende partijen worden onderworpen. Ten einde een toenadering gemakkelijk te maken, had het hof van Rome den weerbarstigen bisschop Marilley gemagtigd, in zekere voorwaarden toe te geven, waartegen hij zich tot dusverre hardnekkig had verzet, en die zeer waarschijnlijk zullen kunnen ten gevolge hebben, dat hij weder aan het hoofd van het bisdom wordt geplaatst.

SPANJE.

In het *Journal des Débats* lezen wij over eene circulaire van den minister van justitie, betreffende de godsdienstaangelegenheid het volgende:

»Spanje wordt tegenwoordig geregeerd door eene constitutionele monarchie, en als zoodanig slaan wij de gebeurtenissen in dat land gade met eene belangstelling, waarvan wij gelooven dikwijls de bewijzen te hebben geleverd. Onder de beginselen, die tot werkelijken en noodzakelijken grondslag van dien regeringsvorm behooren, hebben wij altijd de godsdienstvrijheid op den voorgrond geplaatst. Niet zonder groote verwondering lazen wij dus in een blad de volgende circulaire, door den minister van justitie in Spanje aan al de voorzitters der regtbanken in dat rijk gerigt:

»»Het is ter kennisse van de koningin gekomen, dat op zeker punt van het schiereiland een poging is gedaan om leerstellingen te onderwijzen in te vergelijken, die in strijd zijn met de zeer heilige leerstellingen van ons waar geloof en met hetgeen de heilige katholijke, apostolische en roomsche kerk leert en onderwijst. De regering van H. M. is vastelijk besloten met de grootste gestrengheid te werk te gaan tegen de Spanjaarden en vreemdelingen, die, onder welk voorwendsel ook, zouden willen verbreken of verontrusten de godsdiensteenheid, waaraan, volgens den wil der Goddelijke Voorzienigheid, Spanje zijnen voorspoed te danken heeft, en waarop — het kan ook niet anders — de tweede grondslag berust der grondwet, die den staat moet besturen. Bij gevolg zult gij, mijnheer de president! wel gelieven u te verstaan met de politieke, administrative en geestelijke autoriteit, om tot elken prijs zulk een schreeuwend schandaal en zulk eene misdaad te beletten. Bij deze wordt u opgedragen, den ijver van het openbaar ministerie krachtig aan te moedigen, dat ambtshalve zal moeten optreden tegen de schuldigen, zoodra het vermoeden bestaat, dat er eene met den godsdienst-grondslag strijdige handeling is volbragt. Ik zal niet noodig hebben u te herinneren, dat even als de koningin, in hare vroomheid en godsvrucht, waardiglijk de diensten zal beloonen, in zulke omstandigheden door de leden der regterlijke magt bewezen, een voorbeeldige straf zal worden toegepast op hen, die zich onverschillig toonen of een misdadige verdraagzaamheid aan den dag leggen zal.""

»Is deze circulaire anthentiek? Wij zouden er gaarne aan willen twijfelen, en met genoegen doen wij opmerken, dat het stuk niet in de officiële *Gaceta* van Madrid is opgenomen. De openbare meening in Europa zou niet kunnen begrijpen, hoe, onder de constitutionnele regering van koningin Isabella, het hoofd der regterlijke magt, in zake de godsdienstvrijheid, leerstellingen zou uiten, die aan de regering van Filips II schijnen ontleend te zijn, en wier logisch gevolg de wederinvoering der inkwisitie ware!"

— Men leest in een Spaansch dagblad:

Werkelijk stijgt de zedelijkheid bij ons ten top. Bekend is de wijze, waarop men den koeriers de brieven ontfutselt, als ook dat onlangs nog de centrale kas eener staatsadministratie is opgeligt, doch ongetwijfeld weten onze lezers nog niet, dat, eenige dagen geleden, dieven, die te oordeelen naar hetgeen zij achtergelaten hebben, met bajonetten gewapend waren, het gebouw van het oppergeregtshof van justitie zijn ingedrongen en daaruit eene som van 20,000 realen hebben ontvreemd. Echter hebben zij, misschien uit vrees van zich *al te veel* bloottestellen, de gouden halsketen van den voorzitter geëerbiedigd.

— De moorden op klaarlichten dag nemen te Madrid schrikbarend toe. Dagelijks worden nieuwe misdaden van dien aard gepleegd. Bovendien is een bergplaats van wapens ontdekt op de grenzen van Navarre, en naar het schijnt moeten er op andere punten des rijks meer zulke depôts bestaan.

Jl. Maandag heeft de bankier Reicourt Quiebra zich om het leven gebragt.

Te Bilboa is een geestelijke, die eene proclamatie, waarin de onafhankelijkheidsverklaring van de Baskische provinciën wort beoogd, bij duizenden exemplaren heeft laten drukken, in hechtenis genomen, om met eenige medepligtigen voor genoemd feit teregt te staan.

— In den *Siècle* wordt berigt, dat graaf de Montemolin thans te Londen een manifest laat drukken, waarin hij op nieuw zijne aanspraak en regten op de spaansche kroon uiteenzet. De pretendent verklaart, dat hij de behoeften van het oogenblik volstrekt niet miskent, dat indien de Spanjaarden zich aan hem willen toevertrouwen, hij hun daarvoor geven zal den vrede, orde en rust en een goed bestuur; hij zal over geene vrijheid met hen loven en bieden, hij zal hun zelfs *godsdienstvrijheid* schenken!

ITALIE.

Onze lezers zullen zich herinneren, dat het stadje Mentone, behoorende aan den prins van Monaco, zich heeft gesteld onder Sardinië en dat deze staat in het bezit van Mentone getreden is, in weêrwil van het protest des wettigen souvereins. Thans erkennen de inwoners van Mentone het verkeerde hunner handelingen en willen onder het vaderlijk bestuur van vorst Florestan I terugkeeren, doch het hof van Turijn weigert aan hun verlangen te voldoen en neemt maatregelen ter voorkoming van een *coup de main*, gelijk aan dien waarvan datzelfde hof vroeger partij trok. Men zegt dat de prins van Monaco zijne eischen voor de thans te Parijs vergaderde conferentiën zal brengen.

Parma, 6 Maart. Eergisteren avond werd de inspecteur-generaal der gevangenissen in het hertogdom, voor zijne woning, op het oogenblik, dat hij zich naar den schouwburg wilde begeven, door verscheide dolksteken zoodanig getroffen, dat hij onmiddelijk stierf.

— Naar men verzekert, begint de koning der Beide Siciliën, wiens verzet bekend is tegen de pogingen door de hoven van Rome en Weenen bij hem gedaan, om een concordaat tusschen Rome en Napels tot stand te brengen, zoo als dezer dagen met Oostenrijk is gesloten, — thans zich meer geneigd te toonen, om aan het pauselijk gezag eene belangrijke concessie te doen, die zijne voorgangers altijd hadden geweigerd: de wereldlijke prerogatieven, wat de geestelijke aangelegenheden van Sicilië betreft, zullen namelijk afgeschaft worden.

— Te Parma is den 18 Maart weder een staatkundige moord gepleegd. De heer Gaetano Bordi, auditeur bij het ministerie van oorlog, werd op klaar lichten dag met een dolksteek gedood. Ten gevolge van dit feit zijn de stad en al de aangrenzende gemeenten in staat van beleg verklaard. De particulieren, die, in het bezit zijn van wapenen, moeten ze aan het openbaar gezag uitleveren, de personen die geen verblijf kaart hebben zullen van het hertogelijk grondgebied worden verwijderd. Het sardinische gouvernement, te regt verontrust over den jammerlijken toestand van het hertogdom Parma, heeft troepen afgezonden, om te voorkomen, dat de ongeregeldheden zich ook over de grenzen vertoonen.

— Volgens een parijschen brief in den *Times*, zou graaf Cavour, in een der laatste zittingen van het congres, voor de sardinische sechepen de vrije Donau-vaart hebben geëischt, en deze eisch door de oostenrijksche volmagtigden bestreden, doch door die van Frankrijk, Engeland en zelfs Rusland ondersteund zijn. Intusschen wordt gezegd, dat Sardinië op dezen oogenblik met meer dan gewone welwillendheid door Rusland bejegend wordt.

— In de haven van Genua ligt sedert lang reeds een amerikaansche flotilje, die, naar men zegt, met het stoomschip *Parana* van 45 stukken zal worden versterkt en daarna naar Constantinopel en Syrië vertrekken. Aangezien de geschillen tusschen Engeland en Amerika nog niet geheel zijn uit den weg geruimd, heeft de commandant van bedoeld escader, commodore Swingham, uit Washington bevel ontvangen de Middelandsche zee te verlaten en zich lang de spaansche kusten te bewegen.

Ingezonden Stukken.

In de *Javasche Courant* van 28 Mei jl. vindt men als verkrijgbaar gesteld bij 's lands drukkerij, het eerste deel van het door den Leidschen hoogleeraar *W. H. de Vriese* periodiek uitgegeven geschrift, getiteld: "*Tuinbouw, Flora van Nederland en zijne Overzeesche bezittingen, bevattende de geschiedenis en afbeeldingen van nieuwe of merkwaardige planten, bloemen, vruchten, mededeelingen omtrent de kultuur in haren geheelen omvang, in betrekking tot Nederland en zijne Overzeesche bezittingen.*" Wij vestigen de bijzondere aandacht van het Indisch publiek op dit allerbelangrijkst populair kruidkundig werk, het eerste van dien aard, in onze taal verschenen. Niet alleen vindt de beoefenaar der wetenschap daarin telkens nieuw voedsel voor zijne onderzoekingen, geput uit de rijke bron van geleerdheid van onzen Vaderlandschen hoogleeraar; maar ook zij, die zich hier het leven met de bloemkweeking veraangenamen, worden, op een afwisselende en onderhoudende wijze, alles deelachtig, waarmede de edele kweekkunst onzen tijd gedurig op nieuw versiert. Menige nuttige wenk zal bij de lezing door den bloemliefhebber zeer welkom worden geheeten. De gewassen door hem tot hiertoe min of meer onverschillig en alleen omdat zij het oog streelen, geteeld, zal hij nu gaarne tot een voorwerp van nadere kennis en zorg maken. Het is, alsof een zachte hand hem langs de heerlijkste bloempaden door de lusthoven van andere werelddeelen leidt en hem de edelste gaven van Flora weldadig toereikt. Rijk aan inhoud, is de uitvoering van dit werk allerkeurigst te noemen, terwijl fraaije afbeeldingen ons de prachtigste sieraden van de natuur levendig voor oogen stellen. Wij kunnen niet genoeg dit werk in ieders belangstelling en handen aanbevelen, overtuigd dat de hoogst middelmatige prijs voor een volumineus deel van 12 afleveringen, (het eerste deel houdt 360 bladzijden met 15 gekleurde platen) door velen gaarne zal worden besteed.

Q.